

Nas tednik Krc

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

5. leto / številka 40

V Celovcu, dne 1. oktobra 1953

Cena 1 šiling

FOTO -
Wiedermann

BELJAK - VILLACH

KAMERE
FILMI
RAZVIJANJE

Družina — temelj družbe

Družina je neobhodno potrebna ureditev za ohranitev in vzgojo človeškega rodu. Družino je postavil kot temeljno celico človeške družbe Bog v prvih starših. Družina je tudi še danes v kapitalistični in v komunistični ureditvi države najvažnejša ustanova, brez katere ni urejenega državnega življenja. To je družina ostala, četudi sta oba sistema, tako kapitalistični kakor tudi komunistični, močno razrahljala enotnost družine. Vendar pa so vsi poizkusi nadomestiti družino z različnimi državnimi ustanovami, ostali ničevi in končno je vedno ostala družina ustanova, brez katere neha tudi obstoj države.

Važnost družine za obstoj države in človeškega rodu je na splošno priznana, toda bolj v besedi kakor v dejanju. Danes družina nima one zaščite, ki bi jo ji morala nuditi država, posledica tega pa je vedno več družin brez otrok, vedno več družin samo z enim otrokom in vedno manj družin z velikim številom otrok. Dohodki družin z velikim številom otrok so prenizki, da bi bilo zagotovljeno njihovo prehranjevanje in oskrbovanje brez izrednih žrtev in brez strahu pred pomanjkanjem. Tudi stanovanjske razmere danes niso niti malo v korist velikim družinam.

Vse kulturne države, pa naj bodo urejene po kapitalističnem ali komunističnem sistemu, priznavajo velik pomen vzgoje v družinah in zato tudi priznavajo posebne doklade deloma za otroke deloma pa tudi za družine. Tudi pri nas so bile pred leti uzakonjene in nato večkrat zvišane doklade za otroke. Kljub temu pa pri nas te doklade še daleč ne dosegajo one vsote, ki bi zadostovala za samo prehrano otrok, kaj šele za obleko in vse druge potrebne izdatke.

Razen tega je ta ureditev doklad za otroke tudi krivična, ker priznava te doklade samo nekaterim. Ne dobivajo te doklade samostojni obrtniki in ne dobivajo teh doklad kmečke družine. Znano pa je, da ima veliko število manjših samostojnih obrtnikov in veliko število malih kmetov manjše redne mesečne ali tedenske dohodke kakor pa industrijski delavci. Zato bi bilo treba najprej odpraviti to krivico in priznati doklade za otroke tudi kmetom in malim obrtnikom.

Nadalje gre že dalje časa akcija za tem, da se po vzorcu nekaterih zapadnih evropskih držav tudi pri nas ustanovi družinski izravnalni sklad. Iz tega sklada naj bi dobivale družinske doklade vse one družine, ki imajo dva in več otrok, in katerih redni dohodki ne presegajo določene vsote. Plačevali pa naj bi v ta sklad predvsem neporočeni, ki imajo redne dohodke, nato pa tudi družine brez otrok in pa družine s samo enim otrokom. Te družinske doklade bi morale biti večje kakor pa so današnje doklade za otroke.

Nadaljna pomoč družinam s številnimi otroki bi bila sprememba v obdavčenju. Današnja zakonodaja ne upošteva v zadostni meri onega najmanjšega zneska, ki je za vzdrževanje in preživljanje družine nujno potreben. Ta znesek, ta takozvani eksistenčni minimum, bi moral biti oproščen vsakega obdavčenja, tudi uslužbenskega davka in dohodnine. To bi morali upoštevati pri nameravani davčni reformi, ki jo je napovedal finančni minister dr. Kamitz.

Kadar se govori o dajatviah države, nastane takoj vprašanje, od kod naj bi država vzela sredstva za te nove dajatve. Ako bi torej bile priznane družinske doklade, mora finančni minister najti sredstva, da morejo nato finančni uradi te doklade izplačevati. Da bi obremenjevali z novimi davki že tako visoko obdavčeno gospodarstvo, na to skoraj ni misliti.

Danes plačujejo prispevke, iz katerih se izplačujejo nato doklade za otroke, vsi dav-

Avstrijski obisk v Parizu

V ponedeljek zjutraj so prispeli v Pariz na državni obisk avstrijski državni kancler ing. Jul. Raab, zunanji minister dr. Karel Gruber in državni tajnik dr. Kreisky. Na kolodvoru sta sprejela avstrijske goste francoski predsednik Jos. Laniel in francoski zunanji minister George Bidault.

Avstrijski kancler je položil nato venec na grob neznanega junaka, nakar je avstrijske goste sprejel predsednik francoske republike Auriol. V ponedeljek so bili nato razgovori v predsedstvu vlade, v torek pa v francoskem zunanjem ministertvu.

Po uradnem obisku, ki je bil končan v torek zvečer, je bilo izdano uradno poro-

čilo, v katerem je med drugim rečeno:

V razgovorih s francoskimi politikami je bilo rešenih večje število vprašanj, ki zadevajo tako Francijo kakor tudi Avstrijo. Kljub neugodnemu odgovoru, ki ga je dala sovjetska vlada na spomenico zapadnih velesil zaradi rešitve avstrijskega vprašanja, bo poizkušala Francija doseči čim preje popolno samostojnost Avstrije. Francija bo tudi poizkušala, da bi se čim bolj znižali izdatki Avstrije zaradi zasedbe. Zato bo tudi Francija znižala število svojih čet na Tirolskem in Predarlskem. — Dosežen je bil tudi sporazum zaradi povečanja izmenjave blaga med Avstrijo in Francijo.

Nejasen odgovor

Dne 28. septembra je izročilo sovjetsko zunanje ministertvo veleposlanikom Združenih držav, Velike Britanije in Francije v Moskvi odgovor na spomenico omenjenih treh vlad zaradi konference zunanjih ministrov „velikih štirih“. Ta naj bi bila dne 15. oktobra v švicarskem letovišču Lugano.

Odgovor sovjetske vlade je zelo dolg in obsega 10 strani. Najpreje predlaga Sovjetska zveza, naj bi bila sklicana konferenca zunanjih ministrov Združenih držav, Velike Britanije, Francije, Sovjetske zveze in komunistične Kitajske. Na tej konferenci „velikih petih“ naj bi se posvetovali o vseh nerešenih mednarodnih vprašanjih. —

V svojem dolgem odgovoru sovjetska vlada šele nazadnje govori o sestanku zunanjih ministrov „velikih štirih“, ki naj bi reševali vprašanje Nemčije. Tega sestanka bi se naj udeležili tudi zastopniki Zapadne in Vzhodne Nemčije. — Rešitev avstrijskega vprašanja naj bi bila prepuščena direktnim razgovorom med zastopniki vlad štirih zasedbenih sil.

Na splošno smatrajo v glavnih mestih Zapada, da je sovjetski odgovor sestavljen zelo nejasno in da sovjetska vlada ne bo poslala dne 15. oktobra svojega zunanjega ministra na predvidevano konferenco v Lugano.

„Agenti tuje države ...“

V Jugoslaviji ...

Minulo nedeljo je bilo na letališču v Rumi (blizu Beograda) slavje desetletnice ustanovitve partizanskih brigad v Vojvodini. Na tem slavlju se je po poročilih iz Beograda zbralo nad 300.000 ljudi.

Inozemski časnikarji so napovedovali, da bo na tem slavlju govoril maršal Tito o zunanji politiki, zlasti o tržaškem vprašanju. Vendar pa je bil njegov govor posvečen predvsem notranji politiki in to vprašanju kmetijske proizvodnje in politike na vasi. Končno je govoril predsednik Jugoslavije še o vprašanju Cerkev v Jugoslaviji. Dejal je, da je prišlo v zadnjem času do nekih nezaželnih napadov na predstavnike Cerkev. To pa se je zgodilo „zaradi sovražne politike določenih cerkvenih poglavarjev do državne skupnosti. Tak napad pa v socialistični državi niso dopustni in jih je treba obsojati, saj imajo ljudje močnejše sredstvo kakor take napade. Najmočnejše sredstvo je neverovanje besedam duhovnikov in pa ignoriranje duhovnikov. To bo za duhovnike hušje kakor pa fizični napadi na nje. Nikdo pa v Jugoslaviji ne sme biti agent tuje države, ker mora tudi duhovnik služiti ljudstvu.“

... in na Poljskem

Varšavski radio je javil minuli ponedeljek, da je poljska vlada prepovedala primasu Poljske, nadškofu varšavskemu in gneznskem, kardinalu Štefanu Višinskemu, vršiti še nadalje škofovske posle. Kardinala so konfinirali v nekem samostanu. Uradni komunistični poljski listi pišejo, da je

koplačevalci, torej tudi tisti, ki te doklade sprejemajo, vsi brez razlike plačajo 6% zasluzka. Pravilno in pravično pa bi bilo, da bi v družinski izravnalni sklad plačevali le oni, ki imajo velike čiste dohodke. Pri tem bi skoraj gotovo morali plačati v prvi vrsti oni, ki nimajo družine, torej samci in nato družine brez otrok in morebiti še družine s samo enim otrokom.

Danes je v Avstriji približno 1.200.000 neporočenih davkoplačevalcev, preko 300 tisoč družin z 1 otrokom, 257.000 je družin z 2 otrokoma, 80.500 je družin s 3 otroki,

32.000 družin s štirimi otroki in 16.000 je družin s petimi in več otroki. Kdor hoče ozdraviti to nezdravo stanje, kdor hoče resno delati na to, da ostane družina temelj države in družbe, da ostane celica, iz katere raste novo življenje, mora sam z besedo in dejanjem pripomoči, da dobi družina tudi močnejšo gospodarsko oporo. Same besede, pa naj bodo še tako lepe, pri tem ne pomagajo dosti, vzbujajo končno samo ogorčenje in zagrenjenost. Pomagajo predvsem le dejanja, do katerih pa se današnji čas žal tako težko prikljubi.

Vijaya Lakshmi Pandit

sestra indijskega ministrskega predsednika Nehru-ja, je bila izvoljena za predsednico VIII. glavne skupščine Organizacije združenih narodov (USIS).

K R A T K E V E S T I

Dne 4. oktobra 1953 stopi v veljavo na avstrijskih državnih železnicah in avtobusih zimski vozni red, ki velja nato do 22. maja 1954. Ta vozni red v primeri s poletnim voznim redom ni mnogo izpremenjen.

Posvetovalna skupščina Evropskega sveta v Strassbourgu je sklenila predlagati državam članicam, da ukinejo vizum za potovanje iz ene države v drugo. Razen tega naj bi bil ukinjen vizum za potovanje v Avstrijo, Finsko, Portugalsko, Španijo, Švico in Jugoslavijo.

V Evropo je odpotovala posebna komisija ameriške poslanske zbornice, ki naj preštudira vsa vprašanja v zvezi z novim veljavnim zakonom. Komisija pride tudi v Avstrijo.

Predsednik Eisenhower je določil dan 12. oktobra kot „dan Kristofa Kolumba“, v spomin „tega velikega admirala, ki je odprl vrata novega sveta.“

V mestu Varese ob Velikem jezeru (Lago Maggiore) v Gornji Italiji je italijanska policija zaplenila 4 avtomobile, ki so hoteli prepeljati v Švico velike količine strateško važnih kovin (kobalt, molibden itd.). Iz Švice bi vtihotapili te kovine, ki izvirajo iz Amerike, v države Vzhodne Evrope.

Zaradi „protidržavnega“ in „državi sovražnega delovanja“ se je moral zagovarjati pred posebnim sodiščem v Kairu bivši egiptovski ministrski predsednik in predsednik razpuščene, nekdanje močne Saad-stranke, Abd el Hadi.

Pri avtovožnji iz Zagreba, kjer je obiskal zagrebski veleposlanec, proti Beogradu se je pri Sremski Mitrovici smrtno ponesrečil avstrijski trgovski delegat v Beogradu dr. Lambert Kusterle, ki je bil doma iz Bistrice v Rožu.

Na Gradiščanskem se je igral z vžigalicami šestletni Fric Lorenc iz Dobersdorfa. Zažgal je nekaj cunj in papirja, ogenj se je širil, pogorelo je popolnoma 10 poslopij, veliko goveje živine in svinj ter perutnine. Škode je nad poldrugi milijon šilingov.

V Vetrinju je zaradi domačega prepira šla v vetrinjski ribnik Marija Rohnacher. S seboj je imela sedemletnega sina Rajmunda. Naslednji dan so našli trupli obeh utopljenec v ribniku.

Politični teden

Po svetu . . .

Nadaljevalo se je zasedanje glavne skupščine Organizacije združenih narodov. Za govorom ameriškega zunanjega ministra Dullesa so govorili še Višinski, Schuman in drugi.

Govorili so mnogo o zmanjšanju oboroževanja

Nedvomno bi govor žel slab odmev, če bi govornik trdil nasprotno. Govorjenje o pripravljenosti razorožitve, oziroma nadzorstva nad novimi atomskimi orožji, je zato nekaj, kar navadnega zemljana ne gane več, oziroma ga ne zanima več toliko, ker v to ne verjame. — Saj je dnevno mogoče brati prav nasprotna dejstva: vse države vpijejo po orožju. Kot velesile tako bi tudi srednje in manjše države pač rade videle razorožitev, toda le pri sosedu, ne pa pri sebi.

Res pa je, da bi tudi do zmanjšanja oborožitve in s tem do večjega blagostanja narodov moglo priti, če bi velesile mogle najprej rešiti vprašanja tretjega reda — izpolnitve danih obljub manjšim državam (n. pr.: državne pogodbe, vsa lokalna vprašanja večjega ali manjšega pomena, od Koreje pa do Indokine). Potem bi naj prišlo do splošnega sporazuma in do poglobitve gospodarskih in kulturnih stikov in s tem do neke stopnje medsebojnega zaupanja. Šele potem bi bilo mogoče uspešno razpravljati o razoroževanju — v tistem trenutku, ko bi se izkazalo kot nepotrebno ogromno trošenje gospodarskih in ustvarjalnih zalog kladič človeštva za uničevalne stroje.

Kljub temu so torej debatirali o razoroževanju. In rezultat ni mogel biti drugačen kot je bil še vedno do sedaj. — Napadnost komunizma v prvih povojnih letih je gnala Ameriko do velikega oboroževanja. Če je bil s tem izpolnjen njega namen: zaustaviti vzhodni imperializem, potem je danes to kolikor toliko storjeno. In tisti, ki je močan, je lahko širokopotezen in popustljiv, zlasti če je na nasprotni strani mogoče ugotoviti znake dobre volje. O dobri volji prve in druge strani pa se še prepirajo. Kljub vsemu je danes napetost manjša kot je bila pred tedni.

Glede razoroževanja je pač tako: Sovjeti govore mnogo o tem, ne pristanejo pa, da bi tako razoroževanje nadzorovala mednarodna komisija, z drugimi besedami: svoje industrije nočejo pokazati komu drugemu.

Govoril je Schuman, francoski politik.

Sedanje francosko stališče: evropska obrambna skupnost in z njo varnostne garancije Amerike in Rusije.

V glavnem je Schuman izrazil naslednje misli in predloge:

Francija bo sprejela in ratificirala pogodbo o evropski obrambni skupnosti, ki vsebuje tudi Nemčijo. Sovjetsko vlado je pozval, naj prizna zgolj obrambni značaj te skupnosti! Proti nevarnosti novega militarizma (nemškega) naj bi sprejeli posebna določila, ki bi vezala prizadete vlade za skupen nastop v takem slučaju. Schuman je apeliral na uvidenost sovjetske vlade tudi s tem, da je opozoril na

tradicionalno prijateljstvo med Rusijo in Francijo

S tem je menil vojni zavezništvi v zadnjih vojnah, ki so doprinesla do zmage, istočasno pa je s tem namignil tudi Ameriki, naj bi pokazala na splošno prijaznejši obraz. In hotel je tudi potisniti v kot tiste domače nasprotnike, ki se Nemcev le preveč bojijo, tiste, ki so s svojo politiko kolikor toliko preprečili, da bi Francija mogla načeti samostojno, suvereno politično linijo, ki je potrebna, da bi Francija spet zadobila mednarodno pomembnost, katero bi zaslužila po kulturnih sposobnostih svojega naroda.

Schuman je tudi poudaril posredno, da je vojna v Indokini rezultat hladne vojne in ji oba nasprotnika lahko posreduje hiter konec. Glede Maroka je omenil, da Francija ravna po najboljši volji. Nadalje se je zavzel za pritegnitev Indije k vsem razgovorom glede azijskih vprašanj. Glede jamstev radi Nemčije je Sovjetski zvezi govoril v istem smislu kot Schuman tudi belgijski zunanji minister van Zeeland.

Evropski svet za rešitev posaarskega vprašanja

Tozadavna resolucija je bila sprejeta z

veliko večino. Francija in Nemčija naj se sami zedinita tekom šestih mesecev. Če bi se do tega časa ne mogli sporazumeti, naj bi se sklicala konferenca treh zapadnih velesil in članic Montanske zveze.

Tukaj Evropski svet ni želel nič drugega kakor to, kar sta v svojih nedavnih izjavah že napovedala kancler Adenauer in francoski zunanji minister Bidault. Prišlo bo gotovo do pogajanj, kjer bodo verjetno Nemci zahtevali v Posarju plebiscit, ne bodo pa mogli preprečiti tudi glasovanja za tretjo možnost: samostojnost tega ozemlja. Ker se morajo Posarci v gospodarskem pogledu mnogo zahvaliti Franciji (predvsem v prvih povojnih letih) in so že pri zadnjih volitvah glasovali za Francozom prijazno stranko, bi se tudi pri prihodnjih volitvah, če bi stali pred izbiro: Nemčija ali samostojnost, zelo težko odločili za Nemčijo.

Kongres krščansko-demokratskih strank

V zadnji številki „Našega tednika“ smo že na kratko omenili, da je bil v Tours-u v Franciji začetkom septembra kongres Mednarodne zveze krščanskih demokratskih strank. Kongresa so se udeležili zastopniki 18 držav oziroma narodov. Med njimi je bilo tudi pet zastopnikov Slovenske ljudske stranke.

Podpredsednik francoske vlade, ki je istočasno tudi predsednik francoske ljudske stranke, je v svojem učinkovitem govoru med drugim izjavil: „Le krščansko pojmovanje civilizacije nam daje pravi smisel. Kajti važno je, da vemo, da je nadenarjem, nad silo in močjo moralna obveznost, katero morajo spoštovati vsi . . . Važno je, da vemo, da so vsi ljudje in vsi narodi enaki, tudi če so majhni, revni . . . Samo krščanska kultura je stupna do vseh, skozi molk svojih ječ in grobišč danes vsa srednja in vzhodna Evropa priča o tej resnici.“ — Govornik je nato pozdravil zastopnike zaslužjenih narodov, ali kakor se je sam izrazil, „zastopnike tistih, ki upajo in trpijo“. — Svoj govor je zaključil: „Evropa mora v službo svojega krščanskega poslanstva postaviti vse svoje gospodarske in vojaške moči.“

Nato so govorili še nemški univerzitetni rektor Von der Heydte, francoski odvetnik Henri Teitgen, bivši belgijski minister Heyman, bivši nizozemski minister Sassen ter predsednik krščansko-demokratskih strank srednje Evrope msgr. Horath. — Zvečer je govoril francoski tajnik francoskega zunanjega ministrstva Maurice Schuman, ki je med drugim dejal: „Vsi imamo veliko nalogo, da se borimo proti „staremu človeku“, ki ga zastopa danes marksizem in komunizem, ter uresničimo „novega človeka“, ki bo v smislu krščanske pravičnosti in ljubezni znal graditi boljši svet.“

Po zaključku zborovanja je bila seja izvršilnega odbora. Naslednji trije dnevi pa so bili posvečeni zborovanju mladinske skupine Mednarodne zveze krščansko-demokratskih strank. Ob zaključku zborovanja te skupine je bila sprejeta

Resolucija mladih krščanskih demokratov

ki pravi: Treba je poživiti in podkrepiti pri vseh Evropejcih zavest krščanskega značaja naše

. . . in pri nas v Avstriji

V zadnji številki „Našega tednika“ smo na kratko omenili, da je bila v torek, dne 22. septembra, seja vlade. Na tej seji so sprejeli besedilo odgovora sovjetski vladi na njeno zahtevo z dne 21. avgusta. Sovjetska vlada je namreč zahtevala, naj bi se avstrijska vlada popolnoma odločno odpovedala takozvani skrajšani avstrijski državni pogodbi. Preklicala naj bi pa avstrijska vlada tudi svojo izjavo z dne 31. julija 1952. Takrat je namreč avstrijska vlada izjavila v zvezi s predlogom zapadnih treh velesil, da ne bi mogla več odobriti nekaterih točk v prvotni avstrijski državni pogodbi.

V sredo, dne 23. septembra, je nato vlada predložila svoj odgovor v odobritev glavnemu odboru parlamenta. Za vladni predlog so glasovali poslanci OeVP in SPOe, proti pa sta bila poslanca VdU. Komunisti v glavnem odboru niso zastopani.

Odgovor Avstrije

V odgovoru avstrijske vlade je najprej

kulture in spoštovanje pred človeško osebnostjo.

Notranja struktura tako evropske politične skupnosti kot posameznih držav naj bo sledečega značaja:

V prvi vrsti je pospeševati popoln razvoj osebnosti posameznega človeka, ki stoji nad materialno tehniko in nad družabno organizacijo. Dovoliti je propagiranje krščanskih nazorov o življenju in razvoj krščanske kulture.

Načrt evropskih organizacij naj vsebuje: Dejansko priznavanje gotovih svoboščin in pravic v okviru povezave med pravom in človekom.

Pospeševanje vseh iniciativ, ki obravnavajo vprašanja evropskega človeka na širši podlagi kot pa je narodnostna.

Razvoj evropske kulture s pospeševanjem lastne kulture vsake narodnosti, vstevši kulture podjarmljenih narodov vzhodne Evrope.

Država, ki upravlja in gospodari narodu, ne sme vsiljevati ideoloških nazorov, ne sme biti uradno brezbrizna, temveč mora ustvariti pogoje, ki so primerni za kulturno življenje v vzdušju svobode in nepotvorjenosti.

Taka kulturna politika naj vsebuje:

1. Vse oblike kulturnega življenja naj bodo dostopne vsakemu, v kolikor so na razpolago dovoljna materialna sredstva in temeljitejša organizacija poučevanja.

2. Treba se je konkretnije zavzeti za posameznika posebno z ozirom na nove kulturne socialne pridobitve.

Posameznik naj se tesneje soudeležuje v socialnem življenju (socialne organizacije, domače in mednarodne).

Potrebno je izoblikovati intelektualno zavest in osebno moralo.

3. Kulturno življenje je treba decentralizirati in poživiti udejstvovanja malih skupnosti na lestvi človeštva, to je družino, narod, državo in duhovne skupnosti.

4. Pomagati je treba ustvariti harmonični okvir življenju (pospeševanje stanovanjske kulture, gradnje javnih poslopij, mest itd.).

5. Pospeševati je razvoj umetnikov in znanstvenikov-raziskovalcev, da bodo mogli nadaljevati s svojim ustvarjalnim delom.

Obsodba škofa Kaczmareka

Ameriško zunanje ministrstvo je ožigosalo komunistično obsodbo poljskega škofa Czesława Kaczmareka in njegovih sodelavcev kot „zasmehovanje pravice“.

V komentarju, ki ga je izdalo v zvezi s to obtožbo ameriško ministrstvo, poudarja, da so poljski komunisti obsodili škofa Kaczmareka in njegove sodelavce na težke kazni po „sodnem postopku“, na katerem so iznesli razne lažne obtožbe tudi proti nekaterim bivšim članom ameriškega veleposlaništva v Varšavi. Do takega zasmehovanja pravice pod krinko sodnega postopka proti visokemu in častitemu duhovniku je prišlo že prej v drugih komunističnih državah. Nadalje dodaja, da bo tako početje vedno vzbudilo ogorčenje tistih, ki spoštujejo temeljne pravice in svoboščine človeka.

Z vsakim teh skrbno pripravljenih procesov postaja bolj jasno, da so dejansko samo kršitve pravice. Povsem jasno je tudi, kako prisilijo obtožence, da priznajo

zločine, ki jih niso nikoli zagrešili. Ta sodni postopek spominja na versko preganjanje za Stalinovih časov.

Svetovno javno mnenje bo obsodilo ta poskus komunistične vlade, da doseže svoje cilje s tem, da napada in skuša vzeti zaupanje in ugled vere, ki hoče ostati zvesta vsem svojim načelom in naukom kljub preračunanemu zatiranju.

O mračni sliki komunistične Poljske

Bivši poljski zastopnik na Glavni skupščini ZN, prof. Marek Korowicz, ki je zaprosil za politični azil v Združenih državah, je podal na tiskovni konferenci mračno sliko Poljske, ki jo nadzoruje več kot pol milijona tajnih policistov pod moskovsko oblastjo.

Potrdil je, da obstojajo številna taborišča suženjskega dela za vse one, ki so osumljeni, da so sovražno razporejeni do lutkovne vlade. Tako pozna neko taborišče prisilnega dela, v katerem je zaprtih 20.000 ljudi.

poudarjeno, da je sicer skrajšana pogodba bila boljša. Ker pa more biti sprejeta pogodba samo s pristankom vseh štirih zasedbenih sil in ker sovjetska vlada te skrajšane pogodbe ne priznava, tudi avstrijska vlada ne bo več vztrajala pri njej. Ker je bila dana izjava z dne 31. julija 1952 tudi samo v zvezi s skrajšano državno pogodbo, sedaj avstrijska vlada tudi pri tej izjavi ne vztraja več. Vendar pa želi avstrijska vlada, naj bi sovjetska vlada kljub temu omilila nekatere točke prvotne državne pogodbe. Ta določila v pogodbi so bila namreč sprejeta že pred davnim časom in je medtem zaradi zavlačevanja podpisa te pogodbe imela Avstrija veliko gospodarsko škodo. Končno je v avstrijskem odgovoru izraženo upanje, da so izpolnjeni s tem vsi pogoji za zaključitev avstrijske državne pogodbe.

Besedilo tega odgovora je bilo izročeno še isti dan — v sredo — sovjetskemu veleposlaniku na Dunaju.

Zapadne tri velesile so sporočile avstrijski vladi, da so ugodile njeni prošnji, naj bi pri pogajanjih o avstrijski državni pogodbi povabili na seje tudi zastopnika avstrijske vlade. Ni pa še odgovorila vlada Sovjetske zveze, če sprejema avstrijski predlog. Vse je torej sedaj odvisno od zadržanja sovjetske vlade, ker brez nje zapadni zavezniki ne morejo skleniti avstrijske državne pogodbe. Morale bi sicer skleniti separatno pogodbo, na tej pa zelo verjetno niti avstrijska vlada niti avstrijsko prebivalstvo nista zainteresirana.

O avstrijski državni pogodbi bodo razpravljali gotovo tudi v Parizu, kamor je odpotoval v nedeljo na povabilo francoske vlade avstrijski državni kancler ing. Julij Raab v spremstvu zunanjega ministra dr. Karla Gruberja in državnega tajnika dr. Kreisky-ja. Obisk avstrijskih politikov v Parizu je določen za dva dni.

Razen o avstrijski državni pogodbi bodo govorili v Parizu gotovo tudi o plačilu zasedbenih stroškov, ki jih bo za francoske vojake (okrog 10.000 mož) s 1. januarjem prevzela Francija sama. Govorili bodo tudi o tem, kako bi se vključila Avstrija v zapadno-evropsko Montansko zvezo, ki ogroža ali pa vsaj deloma ovira izvoz železa in jekla iz Avstrije.

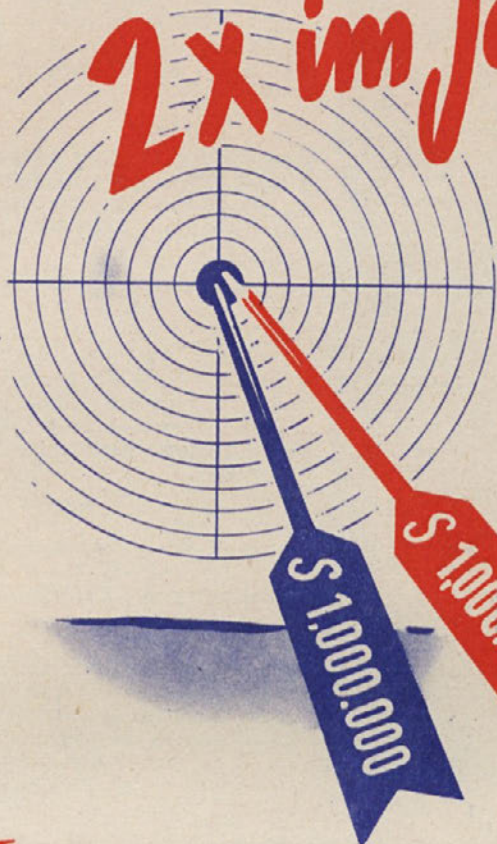
Te dni se je oglasil pri avstrijskem zunanjem ministru italijanski poslanik na Dunaju in je hotel izvedeti, če je res sklenila Avstrija z Jugoslavijo tajno pogodbo zaradi Trsta. Seveda je mogel dr. Gruber brez nadaljnega premišljevanja povedati, da take tajne pogodbe ni. Strah ima res velike oči, drugače je skoraj nerazumljivo, kako more priti italijanska vlada na misel, da bi Avstrija sklepala z Jugoslavijo tajne pogodbe zaradi rešitve tržaškega vprašanja, ko je vendar vsakemu jasno, da Avstrija ni taka velesila, da bi mogla odločati o Trstu. To je pridržano Ameriki in pa Sovjetski zvezi.

Te dni so bili skoraj vsi Avstrijci neugodno presenečeni, ko so brali v časopisih in so slišali v radiu, da namerava minister za promet ing. Waldbrunner s 1. januarjem 1954 zvišati vozne cene na železnicah in na avtobusih za 25 odstotkov. Prometni minister pravi, da je tako zvišanje cen nujno potrebno, ker delajo železnice in avtobusi z izgubo. Medtem, ko so se vse cene in tudi plače znatno zvišale, se vozne cene niso zvišale v isti meri in imajo zato danes železnice na leto okrog 900 milijonov šilingov izgube. Drugi pa spet trdijo, da je vsaj precejšen del te izgube nastal zaradi negospodarskega poslovanja državnih železnic. Vsekakor je zanimivo, da je prišel prometni minister šele danes na to, da so se cene pri železnicah manj zvišale, kakor pa druge cene. Ko so pred leti določevali cene in plače, takrat se gospod minister ni oglasil. Verjetno zato, da bi ostal bolj priljubljen med volivci, takrat so se namreč bližale volitve.

Sicer pa je v zvezi z zvišanjem vozniških cen izjavil državni kancler ing. Raab, da mora zvišanje soglasno odobriti najprej vlada in nato mora dati svoj pristanek še parlamentu.

V soboto se je pripeljal na Koroško državni predsednik dr. Th. Körner. Sprejel ga je deželni glavar Ferd. Wedenig. V Krivi Vrbi je nato otvoril predsednik novo učno delavnico in vaješki dom avstrijske delavske zveze. V nedeljo je bila podobna slovesnost še v Beljaku, kjer je državni predsednik tudi otvoril nov vaješki dom. Slovesnostim so prisostvovali med drugimi tudi minister za socialno skrbstvo Meisel, krški škof dr. Köstner in generalni vikar dr. Kadras ter predsednik avstrijske delavske zveze državni poslanec Böhm.

2x im Jahr

Hier abtrennen

Rasch bestellen!

Geschäftsantwortpostkarte
Gebühr beim Empfänger einheben

An

Keine Marke!

Geschäftsstelle der österr. Klassenlotterie

J. Prokopp

Losversand für die Bundesländer

Wien VI

Mariahilferstr. 29

Wer rechnen kann spielt Klassenlose

Ein treffendes Wort für eine kluge Rechnung.

Planauszug

Haupttreffer

1 zu S 1.000.000,—

1 zu S 300.000,—

2 je S 150.000,—

1 zu S 140.000,—

1 zu S 130.000,—

1 zu S 120.000,—

4 je S 100.000,—

4 Gewinne zu je S 80.000,—

4 Gewinne zu je S 70.000,—

2 Gewinne zu je S 60.000,—

2 Gewinne zu je S 50.000,—

5 Gewinne zu je S 40.000,—

3 Gewinne zu je S 32.000,—

9 Gewinne zu je S 30.000,—

12 Gewinne zu je S 20.000,—

4 Gewinne zu je S 15.000,—

20 Gewinne zu je S 12.000,—

24 Gewinne zu je S 10.000,—

30 Gewinne zu je S 8.000,—

100 Gewinne zu je S 6.000,—

90 Gewinne zu je S 4.000,—

100 Gewinne zu je S 3.000,—

480 Gewinne zu je S 2.000,—

2400 Gewinne zu je S 1.000,—

usw.

Außerdem 100 Sonderprämien
zu je S 10.000,— ist S 1.000.000,—

Besonders vorteilhaft aber im
Hinblick auf die kommende

57. österr. Klassenlotterie.

Denn diesmal gewinnen noch mehr
Lose als in der Vorlotterie.

Es werden

1.000.000 Schilling

S 300.000,— 2 x S 150.000,—

S 140.000,— S 130.000,—

S 120.000,— 4 x S 100.000,—

und tausende ähnliche Gewinne
ausgelost.

Es finden alle 14 Tage Ziehungen
statt.

Es kostet 1/8 S 20,—, 1/4 S 40,—,
1/2 S 80,—, 1/1 S 160,—

Es kann auch Ihr Los 5 mal ge-
winnen, und tausend-
faches Geld bringen.

Zweifellos eine Rechnung zu Ihren
Gunsten.

Jetzt muß die Gelegenheit genützt
werden.

Jetzt heißt es bestellen, denn am
17. und 18. XI. ist Ziehung.

Jetzt kann sich alles ändern!

Darum - rechnen!

Eine Million Schilling ist Ihnen be-
stimmt willkommen, doch auch von
einem kleineren Gewinn werden Sie
sofort diskret verständigt.

Geschäftsstelle

J. Prokopp

Bürge Ihrer Interessen.

Hier abtrennen

Bestellkarte

Zur 1. Klasse der neuen österr. Klassenlotterie bestelle ich

_____ Achtellose zu S 20,— _____ Halbe Lose zu S 80,—

_____ Viertellose zu S 40,— _____ Ganze Lose zu S 160,—

Zur Wahrung meiner Gewinnrechte werde ich die Lose vor der
Ziehung bezahlen.

Name: _____

Anschrift: _____

1
A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

O cerkvi sv. Petra v Rimu

V zadnji številki „Našega tednika“ smo brali zanimivo opisovanje romanja od Celovca do Rima. Proti večeru, dne 1. septembra, je prispela skupina koroških slovenskih romarjev z avtobusom v Rim. — Danes nadaljujemo z opisom doživetja v cerkvi sv. Petra v Rimu in prihodnjič bomo spremljali romarje še po Rimu ter nato na vožnji nazaj domov.

Kakšni občutki obidejo romarja ko stopi prvič na sveta tla, se ne da izreči niti popisati. Tam smo ostali dva dni in si ogledali znamenitosti Rima. Ko smo bili od različnih lepot že takorekoč utrjeni, smo se podali k počitku, da si pridobimo novih moči za naslednji dan. Drugo jutro takoj po sedmi uri smo se podali najprvo tja, kamor je bil cilj našega romanja, v cerkev svetega Petra. Zares neprimerljiv veličasten pogled! Trg je ograjen ob straneh z dvema velikanskima kolonadama, ki sta podprti s 372 visokimi stebri iz kamna, na njih stoji 162 krasnih kamenitih kipov raznih svetnikov v nadnaravni velikosti. Sredino tega trga kinča orjaški obelisk. To je štirioglat steber s križem na vrhu. Visok je okrog 25 metrov in izklesan iz ene same granitne skale. Stari Rimljani so ga pred 1916 leti pripeljali prek morja iz Egipta in postavili v neko gledališče. Pred 378 leti pa ga je dal papež Sikst V. z velikimi stroški prestaviti na sedanje mesto. Njegova senca služi po črtah v lepem kamnitem tlaku za sončno uro. Nasproti obeliska sta dva velika vodometi iz marmorja, iz katerih vre čista voda v debelih curkih v glasnim šumom okrog sedem metrov visoko. Na zadnji strani stoji cerkev svetega Petra. Obstrmela sem nad njeno veličastno zgradbo, katero krasijo mnogo orjaških stebrov in kipov iz marmorja. Visoka je pedeset in široka stosedemnajst metrov. Še bolj sem se pa čudila ogromni kupoli, ki gleda iznad cerkvene strehe kakor visoka gora. Široke stopnice drže v krasni cerkveni predprostor. Nad vhodom je krasna loža, na kateri kronajo novo izvoljene papeže. Iz tega predprostorja drži v cerkev pet velikih vrat iz brona, okrašenih z lepimi reliefi. Zadnja vrata na desni strani so zazidana in se imenujejo sveta vrata, ki se odpirajo vsako sveto leto romarjem.

Ko smo sedaj s svetim strahom skozi srednja vrata stopili v cerkev, ki je kraljica vseh cerkva, nas je njena veličastnost in krasota tako prevzela, da skoraj nismo vedeli, kam bi usmerili korake. Prešlo je nekaj trenutkov, da smo se pomirili in zbrali misli. Na sredi cerkve stoji veliki oltar, pod katerim je slaven grob sv. Petra, prvaka apostolov, in skale, na katero je postavil Jezus svojo cerkev. Kako veličanska in prostorna je cerkev, lahko vsak razsodi, ako zve, da gre v njo nad 70.000

ljudi. Vsaka naša podeželska cerkev bi se dala z zvonikom vred v njej obračati. Dve vrsti ogromnih štirioglatih stebrov jo deli v tri ladje. Najširša in najlepša je srednja ladja, katere visoki strop je okrašen z zlatom in s krasnimi stukaturami. Zlasti osupne človeka pogled kvišku v ogromno kupolo, ki se po pravici imenuje čudež umetnosti in presega vse, kar je kdaj koli človeška roka postavila. Visoka je 117 metrov in meri povprek 42 metrov. Visoko v kupoli z galerije se vidi ljudje, ki hodijo spodaj po cerkvi, majhni kot pritlikavci. Na robu kupole je v črkah, ki so približno dva metra visoke, pomenljiv napis: „Ti si Peter, skala, in na to skalo bom postavil svojo cerkev. In tebi bom dal ključ nebesnega kraljestva.“

Kupola v neprimerljivi veličastnosti nad cerkvijo pomeni nebesa. Iz one višine sem obrnila pogled zopet doli na glavni oltar, ki stoji pod kupolo nad grobom sv. Petra v sredini cerkve. Je iz najdražjega marmorja. Nad njim je razpet velik baldahin, katerega nosijo štirje, 28 metrov visoki stebri iz pozlačenega brona. Na tem oltarju opravlja samo sveti oče trikrat na

Vse v smislu sodelovanja

Kakor smo že poročali, so na ljudskih šolah letos odpustili nad 100 učiteljev, ker se je nekoliko zmanjšalo število otrok. Tudi mi smo že pisali in pri tem stavili zahtevo, da se število učiteljev, ki so usposobljeni za pouk na dvojezičnih šolah, ne sme zmanjšati. To število namreč še od daleč ne odgovarja potrebam in celo zastopnik ministrstva je odkrito priznal, da je v najboljšem slučaju le devetdeset takih učiteljev bilo v službi in to na 107 „dvojezičnih šolah“.

Deželna vlada je s pričetkom tega šolskega leta odpustila 12 učiteljev, ki imajo jezikovno znanje, ki odgovarja predpisom. Od teh 12 učiteljev so bili trije zopet nastavljeni. Od letošnjih maturantov so nastavili le tri. Na ta način je bilo torej število za dvojezične šole usposobljenih učiteljev zmanjšano za šest. Nujno terjamo, da

leto slovesno službo božjo, namreč na Božič, Veliko noč in na praznik svetega Petra.

Po kratkem ogledu notranjštine smo se povzpeli na cerkveno streho. Od cerkvene strehe do vrha kupole je še 94 metrov. Stopnice navzgor so ozke in je hoja mnoge utrudila, da so se komaj držali na nogah. Toda vse težave so bile pozabljene, ko smo uživali razgled na orjaške razvaline, na številne cerkve, palače, hiše, trge, spomenike in vrtove novega mesta in preko njih na okolico in na oddaljene Apeninske alpe. Nazaj grede smo si na cerkveni strehi nakupili razne spominčke.

Napotili smo se proti katakombam. Mimogrede pa smo za trenutek obstali v koloseju. Podrine koloseja so največje in najžalostnejše v Rimu. Bilo je to največje gledališče na celem svetu. To ogromno poslopje je štiri nadstropja visoko. Na sredini je bila velika arena, kjer so nekdanji, krviželjni vladarji gledali, kako so trgale divje zveri kristjane. Slednjič je cesar Konstantin napravil temu mučenju konec. A kolosej je ostal gledališče še več stoletij. Ko se je zidovje začelo podirati, so uporabili kamenje za stavbo štirih palač. A vendar je še polovica poslopja ostala do današnjega dne v večem spominu na trinoge ter na trpljenje in junaštvo tedanjih kristjanov.

vlada nastavi tudi ostale maturante letošnjega leta in z njimi nadomesti učitelje, ki slovenskega jezika niso večji.

Pri zgoraj opisanem postopanju deželne vlade res ne moremo razumeti izjav, katere je nedavno dal g. deželni glavar Wedenig časnikarjem v Ljubljani o zboljševanju odnosov med Nemci in Slovenci na Koroškem. Gospod deželni glavar pa je sam osebno šolski referent koroške dežele in je zato za šolske zadeve tudi neposredno odgovoren.

Izjave je ponatisnil na prvi strani tudi „Vestnik“, ki prinaša v isti številki na neki drugi strani rezultate ljudskega štetja iz Logevasi, po receptu iste koroške deželne vlade. Mogoče je gospod deželni glavar, ki je dal nalog in je zato odgovoren za tako „štetje“, mislil le na tovrstno medsebojno približanje.

Izpraševanje vesti

„Salzburger Nachrichten“, list, ki Slovincem gotovo ni naklonjen, v svoji nedeljski izdaji piše o Trstu in italijanski zahtevi po plebiscitu v Trstu. List meni, da je ta italijanska zahteva izzvala tudi v Južnem Tirolu vzporedno vprašanje, katero pa so Italijani leta 1945 in 1946, ko so na mirovni konferenci odločali o Južnem Tirolu, dosledno odklanjali.

va se mu je sklonila, hrbet se mu je upognil kakor pod veliko težo. Skrbi so ga morile, upogibale, skrbi za ta dva fanta, Francka in Jana. Nista bila njegova in prav zato se je zanj bolj bal kot za svoja.

„Nihče drug ju ne more rešiti kakor sam Bog.“ je govoril Marjanki, ki je tarnala, koder je hodila.

Tudi Cimbura sam je doma govoril s kratkimi in jedrnatimi besedami. Nekam nerad je odgovarjal na vprašanja. Razgovora sploh ni začel. S telesom je bil doma pri delu, toda njegove misli so se poidele in blodile po bojiščih. Predstavil si je Italijo, vas Custozzo, kjer se je bojeval pod Radeckim osemindesetega leta. Verono, Milan, Novaro, vso Lombardsko tam na daljnem jugu in Jana je imel pred očmi, kako je korakal iz Tridenta po globoki dolini Adige k slavnemu Radeckijevemu trdnjaviškemu štrikotu. „Kje je sedaj revež? Je li živ in zdrav?“

„Francek je bliže,“ so hitro preskočile Cimburove misli drugam. „Mnogo bliže nego Jan. Ali bo ta Kraljevi Hradec daleč? Tam v teh dolinah se bo mlelo... kmalu se bo vse zmelelo,“ se je ustrašil poročil, ki so prihajala. Toda vedno je še veroval, da se bo dal pruski kralj pogovoriti cesarju, da se zlepa pogodita brez preliivanja krvi.

Tako je živel v težkih skrbih noč in dan, se trafil iz dneva v noč, legal in vstajal je z njimi. Svoje delo je sicer v redu opravljal, toda samo nekam na pamet. Martinka ni več pobožal, ni se nasmešnil Vašku, kakor da ga nič več ne veseli, kot da je ugasnilo v njem vse veselje do življenja.

Košnja! Kako veselo delo je to nekoč bilo. Kako se je Cimbura veselil srečnih

Mi pa se prav dobro spominjamo, da so na Koroškem naseljevali med svetovnimi vojnami celo „Nemce“ iz vzhodne Nemčije in ne samo iz Avstrije in tako zaskrbljenost Nemcev v Južnem Tirolu še bolj razumemo.

Zborovanje

Priredile zborovanje miši so si — zbor močan, za napredek in blaginjo — bil je lep poletni dan.

Vroč, da je kar kipelo, gorel je od sonca zid; žito je lepo zorilo, bližal se je sveti Vid.

Dvignil se je star voluhar, ki je žrl samo in spal; to je bil poznan lenuhar in takole je dejal:

„Drage moje zborovalke, kmet je skup in trd gospod. Ve ste sužnje in tlačanke, on pa v kašče spravlja plod.

Zdaj je čas, da razdelimo si imetje med seboj, kdor pa noče, mu recimo: „Jutri bo odločil boj.“

Stara miš se je pognala brž iz rova na zemljo; komaj klas si je izbrala, že je prišla pod koso.

Njeno hčer „tovarišico“, je premotil zlobni drug; ko je s klasom v rov bežala, smrtno jo je ranil plug.

Tretja se je založila z žitom daleč čez pomlad, reva pa je pot zgrešila, ko jo je napadal glad.

Zdaj zares so vse enake in mrzijo jih povsod, te nadležne poljske spake ta škodljivi mišji rod.

— X —

PREGOVORI

Večkrat ljudje ljubijo to, kar bi bilo treba sovražiti in obratno sovražijo to, kar bi bilo treba ljubiti.

Tudi pes ne laja brez vzroka.

Vsakdo se bori zato, da uspe.

Tudi dobiček ni vedno koristen.

Bolje je slab vid kakor slab pogled.

J. Š. Baar — Al. Nemec:

ZEMLJA IN LJUDJE

Roman

(37. nadaljevanje.)

„Naših konj,“ se je razvnela Černoch, „naših, z ovsom krmljenih konj, smelih, kakor veter hitrih, nič ne prestraši.“

„Naša konjenica bo vse premagala,“ so zavriskali kmetje.

„Naši konji so levi, njihovi pa — brez ognja so, kakor mrzla peč.“

„Štekenski Vindišgrec vodi konjenico in videli boste, da bo pomandral Pruse v blato, če se bodo drznili priti na odprto polje, na ravnino, kjer bi se naši konji lahko razvrstili, kjer bi jih lahko razgrel in jih pognali nanje.“

„Ni je sile, ki bi se mogla upreti našim konjem.“

Ko je župnik s časopisom že davno odšel, so sosedje ostali še vedno skupaj, pretresali in premlevali nova vojna poročila, očitali napake in se skoraj vsi jezili, da se Benedek preveč obotavlja. Koprnili so po tem, da bi že slišali o dejstvih, o spopadu, krvi, bitki, klanju in predvsem o zmagi. Niso mogli dočakati tega...

„Ko bi bil jaz tam...“ je grozil Klasek s pestjo, „jaz bi jim pokazal...“

„Ko bi bil jaz general,“ je na široko začel razgrinjati vojni načrt veliki Černoch.

Le Cimbura je molčal, ustavil se je tu in tam, rad je prisluhnil novicam, toda beseda ni prišla iz njegovih zaprtih ust. Na čelu so se mu v tem nabrale prve gube. Lasje so se mu prepletli s sivimi nitmi, gla-

govoriš se z nami in žalosti z nami ne deliš?“

Toda preden je mogel Cimbura odgovoriti, se je oglašil Klasek. Hudobno, ujedljivo, sovražno je zvenel njegov glas, čeprav je hotel biti precej nedolžen.

„In ti ne veš zakaj?“ se je obrnil Klasek k mlinarju, „ali ne veš, da sta v vojski oba mlada Piksova?“

„Vem, kako ne bi vedel, vsi to vemo in pomilujemo Cimburo.“

„Čemu pomilovati?“ je ponovil Klasek. „Cimbura ne žaluje, temveč računa in trepeta, molči, da se ne bi uračunal.“

„Na kaj računa?“

„Na vojsko! Zanaša se na srečo. Cimbura ima vendar svoja fanta — Vašek — ta je res bolehen, zato pa Martinek že jemlje vajeti v roke.“

„Menda ne misliš...“

„Da, mislim, da bi Cimbura dal za maše, ko bi se mu Piksova ne vrnila, ne iz Italije niti iz Hradca. Tako bi pridobil posestvo.“

„Klasek, kaj pa govoriš?“ so ga zmerjali sosedje in pogledali Cimburo, ki je prebledel kakor smrt in brez besede zakrilil z roko, kot da se v padcu lovi za kaj... Opotekel se je, toda hitro si je z isto roko šel prek čela, oči in lica.

„Kaj je rekel, kaj si je o meni izmislil Klasek?“ — je počasi prihajal k zavesti. „Smrt, njuno smrt — smrt Francku in Hanzku da bi želel?“

Vztrepetal je od bolečine, kakor da bi ga kdo surovo sunil v najobčutljivejše mesto.

Ne, tako podlo se ga še nihče ni lotil... (Nadaljevanje na 4. strani)

CELOVEC

Nedeljska služba božja je ob pol deveti uri vsako nedeljo v slovenski cerkvi v Priesterhausgasse.

VPRAŠANJE JE, KJE IN KAKO PRITI DO DENARJA

Varčevanje samo še ne zadostuje in ne pomaga. Prospekt poslovalnice J. PROKOPP, Wien VI., Mariahilfstr. 29, ki je priložen današnji nakladi, „Našega tednika“, pa daje vsem pogumnim nove možnosti, kako pridejo z nakupom srečke razredne loterije do sreče.

ZA STARČEV SPOMENIK SO DAROVALI

Neimenovani iz št. Vida 20.—; Hartman Milka 20.—; Neimenovana iz Malošč 10.—; Male Markus, Ljubelj 5.—; Alojzija Podlipnik, Čava, 20.—; Erlach Marija, Brnca, 100.—; Kriegl Niko, Bistrica p. Zilji, 100.—; Jernej Franc, Spodnje Zamanje, 15.—; dr. Vinko Zwitter, 50.—; neimenovana, 20.—; družina Majrič, št. Lenart, 50.—; župni urad Škocijan, 10.—; Pip Marija, Bistrica na Zilji, 10.—; Kuchling Anton, Bistrica na Zilji, 30.—; Picej Mohor, Schwarzach, 20.—; Volk Marija, Goselna vas, 18.—; št. Mesner, Železna Kapla, 20.—; Delavec, št. Peter na Vašinjah, 20.—, dr. Jagodic Jože, Amlach, 25.—; Tepina, Dunaj, 50.—.

Daruj tudi Ti za Starčev spomenik!

Za slovenskega pesnika Limbarskega je daroval: Potočnik Rihard, Pliberk, 20.—.

Slovensko kulturno društvo v Celovcu

Vabila

Slovensko kulturno društvo v Celovcu bo priredilo v soboto, dne 3. oktobra, ob 8. uri zvečer v hotelu Heimlinger, Völkermarkter Strasse

vinsko trgatav

Na sporedu je tudi kratek komičen pri-zorček. Nato pa bo prosta zabava.

Rojaki iz Celovca in okolice, obiščite pri-reditev v čim obilnejšem številu. Imeli bo-
ste priliko videti v Celovcu prvič vinsko
trgateg, ki bo gotovo za vsakega lep doživ-
ljaj.

Vabi odbor.

Vabimo na veliko

T O M B O L O

ki bo v nedeljo, dne 4. oktobra, ob 2. uri popoldne v

ZITARI VASI V GOSTILNI RUTAR.

Čisti dobiček je namenjen za novo pozla-
čene oltarje in za prenove farne cerkve.

Tombolski odbor.

Kolikokrat so ga že sramotili, še norče-
vali iz njegovih nog, ga imeli za bojazljiv-
ca, se mu rogali z blazno Anuško, toda to,
kar je izgotal sedaj Klasek, tako gnusno
sumičenje, da bi on, Cimbura — rad, ne,
ne, tega ne more misliti, zadržala, zalila
ga bo sramota, gnev, žalost. —

Toda glej — v hipu, na mah — je vse
to nekam prešlo, napetost je popustila, vse
mu je zginilo izpred oči. Ostal je samo
Klasek. Vanj so se zapile oči, stegnjena
roka je stisnila vile, iz ust je prišel čudno
miren glas:

„Klasek, dokaži to, kar si rekel,” je zve-
nelo ledeno kakor smrtna obsodba iz Cim-
burovih ust.

Prebledeli so tudi sosedje naokrog. Vi-
deli so, kako se kmetu napenjajo žile, rdi
brazgotina in oči se zalivajo s krvjo. „Ne-
sreča bo,” jim pravi vest. Zato pomirjajo
Cimburo, prijazno mu govorijo, celo k nje-
mu stopiti si predrznejo, toda Cimbura jih
ne vidi, ne sliši, vidi in sliši le Klaska.

Cimbura čaka. Kaj pa je s Klaskom? Za-
kaj ne odgovori Cimburi in ne obstoji pred
njim, kot se za moža spodobi. Pete mu po-
kaže namesto lica.

„Stoji!” zagrmí Cimbura in, ko Klasek ne
uboga, zakriči za njim: „Lažeš, lump, in
udarca se bojiš.” V tem trenutku mu je
postal sovražnik. Niti pogledati ga ni več
mogel. Pustil ga je bežati in se obrnil k so-
sedom. Meril jih je za hip z očesom, kakor
da bi preudarjal ali naj spregovori ali ne.

„Da vas ni sram!” je končno dejal in se
postavil proti vsem.

„Sram? Zakaj sram?” so dvigali kmetje
glave.

„Da, sram vas bodi, sram zato, ker tako

ŽIVINSKI PLEMENSKI SEJMI V ŠT. VIDU NA GLINI

Za časa jesenskega sejma v št. Vidu na Glini, to je v času od 3. do 13. oktobra, bo-
do v živinorejski lopi naslednji plemenski
sejmi:

V sredo, dne 7. oktobra t. l., priredi de-
želna zveza koroških svinjerejcev svoj 14.
svinjski plemenski sejem. Na sejem bo pri-
gnanih okrog 40 merjascev in 10 svinj pas-
me nemške žlahtne in domače požlahtnje-
ne svinje.

Vsi zanimanci, zlasti pa občine, imajo
posebno ugodno priliko, da na tem sejmu
kupijo licencirane merjasce.

V četrtek, dne 8. oktobra t. l., priredi ko-
roško-štajerska zveza pšenično-rjavega go-
veda plemenski sejem, na katerem bo okrog
120 bikov in 70 bregih telic in krav. Vse
prignane živali so preiskane na Bangov
bacil in niso reagirale na turberkulozno
reakcijo.

Posebno licenciranje oziroma ocenjeva-
nje živali je vedno na dan pred sejmom
popoldne.

Pričetek sejma je ob 9. uri.

Koroška kmetijska zbornica priznava pri
nakupu telic nakupni prispevek v znesku
po 400.— šilingov za vsako žival. Ta zne-
sek bo izplačan takoj po končanem sejmu.

Razstava mladih celovških umetnikov

V „Künstlerhaus-u” je te dni razstava
društva upodablajočih umetnikov. Niso
razstavili vsi in tudi ne vsi najboljši. Tudi
od najboljših, ki so zastopani, so nekateri
umetniki svoja reprezentativna dela poslali
na scijško razstavo na Dunaj. Med temi je
tudi Kurt Schmidt, trenutno eden najpo-
membnejših in najbolj ustvarjajočih koro-
ških slikarjev. Kljub temu sta oba portreta
in pokrajina, s katerimi je zastopan, dela
močnega intelektualca in so vzbudila naj-
večjo pozornost. Od ostalih posebno doj-
mijo slike Karla Bauerja, Riharda Ker-
schitza in našega rojaka Franja Kalistra.

Celovski dnevniki so o delih Kalistra
prinesli prvovrstne ocene, kar je dokaz, da
je našemu umetniku uspelo s svojo slikar-
sko umetnino se uveljaviti tudi med po-
membnimi sovrstniki. Časopisi pravijo, da
je njegove slike treba oceniti kot izredno
dobre, pokrajine vsebujejo osebno noto, ki
se izraža v nežnih čustvenih barvah.

Kalister je tokrat že drugič razstavil
skupno z drugimi umetniki in tokrat je
njegov uspeh prodoren.

Domače slovenske umetnike zastopata še

hlepiti po krvi, naravnost gorite od želje,
da bi slišali, kako so naši zmagali, koliko
so jih pobili, postrelili, konj pomandrali.
Ali ste kristjani? In hudobni ste, krivo so-
dite. Dobro ime jemljete vsem, ki z vami
ne trobijo v isti rog...”

Cimbura se je razvnel vedno bolj.
Dolgo je v njem tlelo, preden je buknilo
na dan. Zato je nadaljeval:

„Da, molčim, zaradi sočustvovanja mol-
čim, kajti umreti se mi hoče od tega, ka-
ko se veselite krvi in smrti svojih lastnih
ljudi. Ali pomnite, kako nam je pred le-
tom toča pobila? Gotovo se spominjate in
jaz tudi. Tamle Jaroš je imel gosto pše-
nico kakor krtača, ob njegovem je rasla
Keclikova rž, krasna rž, seženjen dolge bilke
in ped veliki klasi, za njo Černochovo oves,
plavozelen, segajoč do pasu kakor praprot,
tako so se vrstile naše njive. Posev na njih
je tiho stala in zorela. Tedaj se je nad Pi-
skom na eni strani in nad Protivinom na
drugi nebo pooblačilo, sivi oblaki so se
grmadili drug na drugega, da so pogol-
tili sonce in nato bruhal bliske in strele.
Dvignil se je veter, se zasukal in se spre-
vrgel v vihar. Razbesnel se je grom in iz
zelenkastih oblakov, napolnjenih s pogubo,
se je usipala toča, debela kakor golobje
jajce.”

„Da, da — tako je bilo,” so vsi pritje-
vali in ugibali, kam Cimbura meri in če-
mu to pripoveduje...

„Katero zrno je zadelo klas, ga je pre-
sekalo,” je govoril dalje Cimbura, prevzet
od čustev, kot da jih ne sliši. „Po nevihti
smo šli na polje in jaz še sedaj vidim, kako
smo tedaj tam jokali. Jokali nismo samo
zaradi zgube in škode, ki nas je zadela,

Bertl Krivec in našemu čitateljskemu krogu
dobro znani Avgust Čebul, ki je pred dve-
ma letoma z lepim uspehom razstavljal v
Mohorjevi hiši.

Vsem trem umetnikom, ki svoj prosti čas
žrtvujejo upodabljačiji umetnosti, čestita-
mo in želimo še večjih uspehov.

Premožnejše bralce pa, ki imajo smisel in
veselje za lepo, izvirno umetniško sliko,
prosimo, da bi se pozanimali za morebiten
nakup, kajti tudi slikati ni mogoče brez
sredstev, ki so pri naših treh prijateljih
gotovo skromna. — Priporočamo obisk raz-
stave, ki je odprta vsak dan od 9.—12. in
od 14.—17. ure.

GALICIJA

(Instalacija č. g. župnika škofiča)

Letošnji 15. september bo vsem v naši
fari ostal v najlepšem in nepozabnem spo-
minu. Ta dan obhajamo praznik Žalostne
Mater božje in v naši fari celodnevno če-
ščenje. Letos pa smo na ta dan dobili no-
vega gospoda župnika, ki so ga slovesno in-
stallirali v stolico g. prošt Zechner. Dan ce-
lodnevnega češčenja je za našo faro pravi
praznik. Kljub lepemu vremenu in obil-
nemu delu na polju so ljudje, čeprav je bil
delavnik, napolnili našo faro cerkev, ki je
bila za ta dan vsa v vencih in v zelenju kot
ozaljšana nevesta. Vsa je bila okrašena v
čast Evharističnemu Jezusu, ki je bil ves
dan moljen, a tudi v čast novemu dušnemu
pastirju.

V zelo velikem številu je vse dopoldne
pristopala k angelski mizi mladina, pa tudi
odrasli. Ob 8 uri je bila sv. maša za šolsko
mladino, pri kateri je g. župnik Majrič
otrokom govoril o ljubezni in spoštovanju
do duhovnika. Po sveti maši pa je bil slo-
vesen vhod novega g. župnika, ki so ga
spremljali g. prošt in številni duhovniki.
Cerkev je bila polna vernikov, zunaj pa je
vseh fari oznanjalo zvonjenje in pokanje
možnarjev, da prevzema vso oblast iz rok
škofovskega namestnika naš novi g. župnik.

Po zaprisegi in prevzemu oblasti so g.
prošt razložili vsem zbranim vernikom ve-
lik pomen vstoličenja g. župnika. Pouda-
rili so, da bodimo Bogu hvaležni, da smo
dobili tako dobrega gospoda in to v času,
ko mnoge župnije, ki so brez duhovnika,
kljub prošnjam ne morejo dobiti stalnih
dušnih pastirjev, ker je veliko pomanjka-
nje duhovnikov v tej škofiji.

Nato je sledila slovesna peta sveta maša,
ki jo je daroval novi gospod župnik ob
asistenci g. prošta, g. Majriča in g. Polanca.
Na koru pa je spremljal in vodil pevski

ampak tudi nad uničeno lepoto, naša kmeč-
ka srca so trepetala ob pogledu na uničena
žitna polja.”

„Tako je, tako je!”

„Glejte, do pičice taka je vojska. Preživel
sem v njej vrsto let. V ognju sem bil pri
Volti in Milanu, pri Komarnu in Szoregu,
po Italiji in na Ogrskem so me vodili z
bojišča na bojišče in vedno imam pred
očmi, kako tam na širnem polju ne stoji
žitno klasje, ampak živi ljudje. Tu njiva
pšenice — pehota. Tam njiva rži — lovci.
Tu tabla ovs — konjenica. Tam kos, za-
plata graha ali leče — topničarji. Vse je
urejeno in spravljeno v bojne vrste. Dvoje
sil kakor temni oblaki se sedaj dvigne na
obzorju, drug proti drugemu kakor hudo-
urni oblaki drve armade, od strani zagrne
topovi, pokajo puške, kakor toča žvižgajo
svinčenke in katera zadene, ne preseka kla-
su, temveč ubije ali pohabi človeka. Pol
leta raste žito, dvajset, in še več let mora
rasti človeški klas — tam ga pa svinčena
toča v hipu potolče...”

Sosedje so povsili glave. Molčali so ka-
kor ubiti. — Nihče se ni ganil z mesta in
nihče si od sramu ni upal pogledati Cim-
bure.

„Ko je drevo ubilo na Hurkah drvarja,
je vsa okolica tarnala in žalovala zaradi
enega človeka. Ko je Hornaku utonil konj
v tolmunu, je za enim samim konjem ža-
lovala vsa vas — za prazen nič ne polomite
drevesa, ne pohodite cveta. In česa se se-
daj veselite? O čem s takim navdušenjem
govorite? — Ne eden, niti deset ali sto, tem-
več tisoč jih bo morda padlo. In naši si-
novi, naši bratje bodo obležali kje z raz-
streljeno glavo, s prestreljenimi prsi, ali se

zbor g. dr. Cigan. Po odpetem evangeliju
je stopil na prižnico g. misijonar Cvetko,
ki je v globoko zasnovanem, načelno in
nazorno podanem govoru pokazal vsem
duhovnika kot božjega namestnika, sred-
nika med Bogom in človekom, od Boga
poklicanega in poslanega, da nadaljuje Je-
zusovo delo, da je res pravi pastir, ki da
svoje življenje, trpljenje in delo samo za
zveličanje duš. V drugi polovici govora pa
je pokazal trpljenje, ki ga morajo presta-
jati duhovniki ne le samo tam, kjer je od-
krito preganjanje Cerkve, vere in Boga,
ampak še posebno tudi med nami. Marsi-
kateri duhovnik mora jokati kot je jokaj
Jezus nad mestom Jeruzalemom, nad nje-
govo trdovratnostjo in slepoto, ker ni ho-
telo spoznati božjega obiskanja. Z lepimi
vzgledi iz sedanjega življenja nas je pridri-
gar prepričal, da bo versko življenje cve-
telo v naši dobri župniji, ako bomo živeli
po resnici, ki nam jo bo oznanjal naš novi
g. župnik, ako bomo z njim enega duha,
mu pomagali in ga podpirali v vsem. Pred-
vsem pa naj molimo, veliko molimo za nje-
ga in za duhovniške poklice, da bi bila
naša fara res rodovitna njiva, ki bo dala
naši škofiji svetih duhovnikov.

Po govoru g. Cvetka, ki nas je ganil v
dno duše in v nas vzbudil sveto spoštova-
nje do duhovnikov, se je nadaljevala sveta
maša. Mogočno je zadonela zahvalna pe-
sem na koncu svete maše in nato so sledile
pri vseh oltarjih še sv. maše.

Srce nam je polno veselja, ko imamo v
svoji sredi Vas, prečastiti g. župnik. Dan
prevzema župnije je bil za nas in vso faro
pravi dan sreče in veselja. Vsi farani Vam
obljubljamo, da Vam bomo ostali zvesti v
življenju po veri, Vas poslušali in Vam v
vsem pomagali v Vaši sveti, teži in od-
govorni službi v naši župniji. Bog Vas ohrani
v zdravju in naj blagoslovja Vaše delo!

Rozalsko žegnanje pri Sv. Hemi

Kakor vsako leto, tako se je tudi letos
zbrala po stari tradiciji vsa Podjuna na
hribu sv. Heme in v votlini sv. Rozalije,
da skupno opravi rozalsko žegnanje in iz-
kaže čast svetnicama, ki sta za Podjuno ve-
likega pomena.

Naše verno ljudstvo se še drži starega iz-
ročila in se zaveda grozot, ki so se godile
v 17. stoletju, ko je vladala po vsej Pod-
juni strašna kuga. Najhujša je izbruhnila
leta 1681. Kuga je uničila in pokončala to-
liko ljudi, da jih tisti, ki so še ostali pri
življenju — tako namreč pripoveduje staro
izročilo — niso mogli sproti pokopavati.
Tedaj je takratno prebivalstvo Podjune
videlo rešitev samo še v sv. Rozaliji. Vsa
Podjuna je romala k njej in jo prosila v
tej sili in prehudi stiski pomoči. Bili so
uslišani, kuga je ponehala in se hvala Bo-
gu ni več ponovila do danes. Zato se Pod-
junčani še dandanes prav radi obračajo na

(Nadaljevanje na 5. strani)

bodo čez čas vrnili namesto kakor javor
zdravi sinovi — pohabljeni, z eno roko
ali brez noge. In čemu, čemu le se ljudje
koljejo in streljajo drug drugega, ko se
niso nikoli videli in ne stavili zapreke drug
drugemu na pot... Ne en konj, temveč sto,
na tisoče naših krasnih živali bo poginilo
na bojišču, vi pa ne morete dočakati po-
ročil o teh krvavih in žalostnih prizorih!”

Cimburov glas je zvenel nenavadno pri-
digarsko, toda neizrečeno resno.

„Od kod se je to v tem molčečnem vze-
lo?” se je čudil stari Rouček.

„Tako lepo nam je razložil in tako te-
meljito nas je pretipal,” je hvalil Černoch,
ko se je Cimbura, ki radi ginjenosti ni
mogel končati, naglo od njih odtrgal in
odšel.

Od tega trenutka je v Putimi zavlada-
la žalost. Utihnile so vesele, bučne vojaške pe-
smi, ljudje so sicer nadalje željno čakali
časopisov, pred šolo jih je spet bral žup-
nik Skala ali pa učitelj Jelinek, toda ni-
koli več niso vriskali od veselja, niti tedaj
ne, ko so zvedeli o veliki zmagi avstrijske
vojske nad Italijani pri Custozzi, niti tedaj
ne, ko se je pripovedovalo, kako severna
armada pod Benedekom „dobiva” pri Če-
ški skalici, Mnichovem Hradišču, Svinšta-
nih, Kraljevem Dvoru, pri Jičinu in dru-
god. S hrepenenjem so poslušali te novice,
toda v srcu jim je vstajalo sočustvovanje,
usmiljenje do mrtvih, ki jih je terjal vojni
stroj.

O vojski se je govorilo, toda popolnoma
drugače. Obsojali in preklinjali so vojsko
in Kolarič je pogosto ponavljal za Cim-
buro:

(Dalje prihodnjic)

(Nadaljevanje s 4. strani)

svoyo rešiteljico, ki kraljuje nad Podjuno, v vseh življenjskih stiskah.

Vse vroče poletje se ljudje že veselijo rožalskega žeganja, kajti tu imajo poleg izvanrednih cerkvenih slavnosti tudi priliko malo pokramljati s prijatelji in znanci, s katerimi se srečavajo zelo redko. Kmetje malo „pohavžvajo“, mladina pa se veseli svežega zraka in zlate svobode. Vsi pa imajo po enem letu spet priliko videti in občudovati svojo Podjuno z njenimi lepimi vasicami, obširno Dobravo, reko Dravo z njenimi vijugami, hribčki in razne zanimivosti. Kdor obišče goro sv. Heme prvič, za tega je ta obisk res nekaj izvanrednega in zapusti trajne sledove v njegovem spominu. Od nobenega kraja nimamo namreč tako lepega razgleda, od nikjer ne more naše oko tako lahko zajeti skoraj vse Podjuno, kakor ravno s tega mesta.

Nekaj bližnjega je tudi z Borjani, ki še dandanes gredo vsako leto na dan sv. Roka, to je dne 16. avgusta, s procesijo v šteben. Tam je namreč stranska kapelica farne cerkve posvečena kužnemu patronu Roku. Že samo iz tega navedenega vidimo, da je Podjuna že precej pretrpela in ima jako bogato zgodovino in izročilo iz preteklih časov. O vsem tem bomo ob priliki še kaj povedali. Sedaj pa še na kratko, kako smo opravili letošnje rožalsko žeganje.

Kakor smo že prej omenili, se ljudje že dalj časa poprej veselijo na zadnjo nedeljo meseca septembra. Posebno zadnji teden se je pričakovane stopnjevalo. Le kako bo z vremenom, ker je teden pred rožalskim žeganjem skoraj vsak dan deževalo. Na ta praznik vse Podjune pa je Bog pogledal na nas, kajti imeli smo prav posebno lepo vreme.

Dopoldne je bila cerkvena slovesnost. Sv. maše in pridige so trajale daleč v dopoldne. Ob 10. uri je bila na prostem skupna sv. maša. Če bi maše na prostem ne bilo, bi gotovo več kot pa polovica ljudi ne imela prilike izpolniti svoje nedeljske dolžnosti. Tak je bil naval množic, da cerkev od daleč ni mogla zajeti vseh obiskovalcev. Kakor vedo povedati redni obiskovalci rožalskega žeganja, je bilo letos toliko ljudi, da se že dolgo ne spominjajo takšnega števila, moralo je biti približno 4 tisoč ljudi. Pri skupni maši na prostem je bilo ljudsko petje, ki ga je spremljala godba iz št. Vida.

Kakor napovedano, je bil opoldne še kulturni program za mladino. Na sporedu je bila versko-vzgojna igra „Elizabeta“, ki so jo podala dekleta iz Šmihela. Zadonele so nabožne in druge pesmi, tako da je bil program pester in je zadovoljil vsakega

mladega poslušalca. Še starejši so se z mladino vred veselili. Najbolje je učinkovala št. viška godba, ki je mladini zaigrala med drugimi tudi nekaj veselih in poskočnih.

Medtem pa smo že slišali krepke glasove mesarjev, ki so hvalili svoje mesne izdelke, in gostilničarjev. Če je poskrbljeno za dušo, morajo drugi seve poskrbeti — posebno na takšen dan, ko pridejo ljudje tudi iz daljnih krajev — za telo. Tam smo se malo

Pozor:

Pralne stroje — Alfa-separatorje — mlatilne stroje vseh vrst — čistilnike za žito in vse druge kmetijske stroje

JOHAN LOMŠEK

ZAGORJE — ŠT. LIPS, P. EBERNDORF

okrepčali z jedjo in pijačo. Srečni pa so bili zlasti oni, ki so na tomboli zadeli glavne dobitke. Pogledali smo še po raznih stojnicah, ki je vsaka svoje blago hvalila, nakar smo se podali v votlino sv. Rozalije.

V kapeli sv. Rozalije smo na kratko opravili svojo pobožnost, izročili svoje srčne želje zvončku — želja, ki si jo pri zvonjenju želiš, se menda uresniči. Okrepčali smo se še z rožalsko vodo, ki izvira iz skale pod kapelo in ki ima zdravilno moč posebno za oči, če si jih z njo zmočiš. Še zadnji pogled iz višine v dolino in odšli smo vsak na svojo stran domov. Razveseljivo je, da so nas letos obiskali tudi Rožani z avtobusi.

Za hladno vreme toplo obleko

Jesenski obisk pri Warmuthu

Ljudski glas je božji glas — pravi star pregovor, ki seveda za vsako stvar ne drži, v tem primeru pa je kar na mestu. Splošno je namreč slišati — pripovedujejo prijatelji, znanci in drugi iz vseh krajev naše dežele, da gredo nakupovat vedno k Warmuthu kar se oblačil tiče. Najboljše in obenem najcenejše stvari ima. Ker vsak nima toliko okroglega v žepu, da ne bi z njim moral varčevati, je torej največje važnosti, da za čim manjši denar kupiš pošteno in vredno. Tudi izbira igra veliko vlogo.

Hoteli smo se prepričati, kako je res s temi rečmi pri Warmuthu in nas je korak tja zanesel. Prvi vtis je pač ta, da je tam toliko blaga in vseh vrst oblačil na izbiro, da bi človek potreboval dneve, če bi hotel vse preceniti in napasti svoje oči. Misli bi, da bi mogli s tem vso Koroško obleči — končno pa tudi romajo tja kupci iz vse dežele in mnogi, ki so se že mnogokrat prepričali o tem, da so pri njem dobro kupili, pišejo kar po pošti in podjete jim začelno vestno in takoj pošlje na dom.

Zdaj, ko se bliža zima, pač vsak ogleduje svoj plašč, če ni že oguljen, stari ogledujejo svoje otroke, če niso že preveč zrastle itd. Skratka: nas je zanimal predvsem oddelek za plašče. No, ta oddelek

je pravcati pragozd ali bolje velik, lepo urejen park plaščev, ki čakajo samo na to, da bi jih kdo oblekel. In bodoči lastniki prihajajo, pomerjajo, se ogledujejo v zrcalih, delajo zadovoljne obraze, ker se sami sebi dopadejo. Pri nakupu igrata vlogo žep in okus. Toda pri Warmuthu je za oboje dovolj izbire. Dobiš za mal denar okusen, trpežen plašč, s katerim imaš dvojno veselje: ker si poceni in obenem lepo oblačilo kupil. Videli smo ženski plašč, ki stane reci in piši smešno ceno 299.— šil., pa je vendarle iz dobrega blaga in lepo krojen. Na razpolago so seveda plašči iz vseh poznanih vrst, od domačega lodna do finega krzna. Eno je skupno vsem: vsak je v svoji vrsti izredno poceni. Kjer je pa velika izbira, je še ena prednost: za vsako postavbo, veliko ali majhno, suho ali debelušasto, dobiš plašč, ki se ti prilaga kot bi bil vlit. Res je nekaj edinstvenega, kar nudi Warmuth: to ve vsak, ki je kdaj pri njem kupoval.

Nova trgovina za nogavice v Celovcu

Nasproti farne cerkve sta K. in E. Schwarz odprla posebno trgovino za nogavice. Lep, svetel in obsežen lokal obdajajo številne izložebe, kjer se očem ponujajo razvrščene nogavice vseh barv, oblik in kakovosti. Nogavice so pač večna skrb predvsem nežnega spola. Kakšna groza je to, če se nogavica „spusti“. Brž stran z njo in v popravilo. Ko pa se je že zgodilo, ni več pravega veselja z njo. Zato je važno, da je nogavica trdna. Zelo važno je, da je tudi lepa. Schwarz ima tako ogromno zalogo nogavic, da mora priti pri nakupu vsak na svoj račun. Velika izbira pa je tudi jamstvo za nizko ceno. Priporočamo ogled in nakup pri novi trdiki.

Svoboda vere pa je zaščitená . . .

Prejšnji teden so zaprli v Domžalah pri Ljubljani tamkajšnjega župnika, znanega slovenskega skladatelja, Matija Tomca. Ta je znan po svojih skladbah daleč preko mej Slovenije in je gotovo dobro znan tudi našim radio-poslušalcem. Zanima nas, če bo sedaj njegove skladbe v ljubljanskem radiu vzeli z dnevnega reda oddaj. — Člani UDBE (jugoslovanska tajna policija) so v domžalskem župnišču preiskovali ves dan, nimamo pa še poročila, kaj so našli.

Poleg župnika in skladatelja Tomca so zaprli v ljubljanski okolici še nekaj drugih župnikov.

LODRON

Strokovna trgovina za vaš dom

Beljak - Villach, Ledergasse 12

Prešite odeje (kovtri) — modroci — posteljno perje — inleti — posteljno blago — flanelaste rjuhe — blago za pregrinjala in pohištvo — preproge in tekači — podloge za tla. — Kvalitetno in poceni.

Dolgo žije, ki SCHLEPPE pije

5. Priziv je treba vložiti ustno ali pismeno pri onih prijavnih uradih, pri katerih so razgrnjeni na vpogled 12. dodatni registrirni seznam. Pri tem je navesti ustrezna dokazila, ki potrjujejo navedene trditve. Vsak priziv se sme nanašati le na eno osebo. Mogoče je zahtevati tudi popravek pismenih napak ali drugih nepravilnosti, ki so v seznamu očitno vnešene zaradi spregleda.

6. Prizivi niso dopustni:

a) zaradi takih okoliščin, ki jih je bilo mogoče uveljaviti že ob razgrnitvi registrirnih seznamov leta 1947 (§ 27, odst. 2. izvršilne uredbe);

b) proti vpisom v dodatne registrirne sezname, ki so bili zaradi izpremembe stanovanja registrirnega obveznika prevzeti nespremenjeno iz registrirnega seznama prejšnjega bivališča (§ 27, odst. 3. izvršilne uredbe);

c) proti predpisom prijavnih pol, ki so ob koncu priključene 12. dodatnim registrirnim seznamom (§ 27, odst. 4. izvršilne uredbe).

7. V smislu § 42 izvršilne uredbe more deželni glavar kaznovati osebe, ki očitno povzročijo napačne prizive, s kaznijo po § 35 zakona o občem upravnem postopku, kakor je bil uveljavljen dne 31. avgusta 1950, BGBl. št. 172.

8. Med razgrnitvenim rokom je mogoče javiti pri pristojnem uradu smrtne slučaje oseb, ki so bile vpisane v registrirni seznam, ki je bil razgrnjen leta 1947 ali pa v dodatne registrirne sezname kake občine (ali prijavnega okoliša). Pri tem je treba predložiti pristojnemu prijavnemu uradu dokazila o smrti.

9. Opozarjajo se vse osebe, ki se morajo registrirati in ki se nameravajo zadržati v kaki občini (prijavnem okolišu) več kakor tri mesece, da morajo v smislu § 10, odst. 1. izvršilne uredbe v teku dveh tednov po svojem prihodu predložiti prijavnemu uradu novega bivališča na vpogled potrdilo o izvršeni prijavi pri prijavnem uradu prejšnjega bivališča.

V Celovcu, dne 20. septembra 1953.

Za deželnega glavarja:

Ravnatelj deželnih uradov:

Newole, I. r.

ŠLAGERJI!

MODROCI

3 delni, 90X190 veliki, črtast gradl z Alfa polnjen § 259.—
Platneni gradl s la afrikom polnjen § 289.—
Isti s podlago vate § 320.—

KOVTRI

(prešite odeje), na roko šivani, veliki, trpežno blago, dvobarvni § 135.—
§ klotom na obeh straneh, belo vato § 175.—
Rožast klot, z belo vato § 190.—
Kovtri iz svilenege brokata že za § 239.—

POSTELJNO PERJE za 1 kg

Za vzglavnike § 28.—; 37.80; 23.80
Perje za blazine (pernice) čisto belo § 58.80
Pol-puh, najfinejši § 89.60

BLAZINE

iz neprodušnega inleta 60X80 cm z 1½ kg perja polnjene § 68.50; 83.30; 59.80

MOLINO

90 cm širok, beljen mtr. po § 6.90
160 cm širok, močno tkan § 17.90

FLANELASTE RJUHE

130x220 cm, le § 49.80

KRISCHKE & Co.

Celovec-Klagenfurt, 8.-Mai-Str. 3 in Neuer Pl. 12

ZA DOBRO VOLJO

Na vlaku

V vlaku je nasproti kapucinu sedel gospod, ki se je ob vsaki priliki z neotesanimi besedami zaganjal v kapucina. Preden je bilo treba izstopiti, je norčavo poprosil kapucina, naj mu pojasni nek verski dvom: kako je namreč mogoče, da bi bil peklec? Kje vendar Bog vzame toliko drv, da lahko noč in dan kuri? — Kapucin, ki je bil bolj na kratko navezan, kakor si je gospod domišljeval, na splošno zadovoljnost vseh potnikov dobro pojasni: „Gospod, ne bodite v skrbeh. Dokler bo na svetu kaj takih neotesanih klad, kot ste vi, se za to reč nič ne bojte!”

NE POJE VEČ

„Ali ne poješ več pri cerkvenem zboru?” — „Ne, nikdar več! Samo eno nedeljo sem manjkal, pa so ljudje ono nedeljo po maši ključarju rekli, da je bil res že skrajni čas, da so bile orgle končno popravljene.”

Koroška zbornica obrtnega gospodarstva
Zavod za pospeševanje gospodarstva
STRUGARSKI TEČAJI V CELOVCU

Začetek tečaja: v ponedeljek, dne 5. oktobra 1953, ob 19. uri v kovinarski delavnici zavoda za pospeševanje gospodarstva v Celovcu, Bahnhofstrasse 40, kletni prostori.

Trajanje: Dva tedna, dnevno zvečer.

Prijave za tečaj je treba sporočiti takoj telefonsko ali pismeno zavodu za pospeševanje gospodarstva.

Koroška zbornica obrtnega gospodarstva
Zavod za pospeševanje gospodarstva
ZAČETEK KOMERCIALNIH TEČAJEV V CELOVCU

Knjigovodstveni tečaj za začetnike, za deloma izvežbane in za izvežbane

Začetek: v ponedeljek, dne 5. oktobra 1953, ob 19. uri.

Trgovsko dopisovanje

Začetek: v sredo, dne 7. oktobra 1953, ob 19. uri.

Trgovsko računstvo

Začetek: v sredo, dne 7. oktobra 1953, ob 19. uri.

Pomen najvažnejšega besednega zaklada v gospodarskem življenju.

Začetek: v petek, dne 2. oktobra 1953, ob 19. uri.

JEZIKOVNI TEČAJI

Praktična italijanščina za vsak dan

Začetek: v četrtek, dne 1. oktobra 1953, ob 19. uri.

Praktična angleščina za vsak dan

Začetek: v četrtek, dne 1. oktobra 1953, ob 19. uri.

Italijanska in angleška trgovska korespondenca

Začetek: v torek, dne 6. oktobra 1953, ob 19. uri.

Prijaviti se je takoj pri zavodu za pospeševanje gospodarstva pri koroški trgovski zbornici v Celovcu, Bahnhofstrasse 40, ki daje tudi vse natančnejše podatke o tečajni snovi, o prispevkih in podobno.

URADNE OBJAVE

Zvezno ministrstvo za finance

POPIS OSOBJA IN OBRATOV ZA 1953

RAZPIS IZSTAVE IZKAZNIC ZA USLUŽBENSKI DAVEK IN ZA DOKLADE ZA OTROKE ZA 1954/55

Dne 10. oktobra 1953 bo izvršen popis osobja in obratov. Vsak hišni predstojnik mora zato izpolniti hišni seznam v trojniku. En izvod je namenjen za statistične namene. Ako mogoče hišni predstojnik hišnega seznama ne bi prejel, ga mora zahtevati od hišnega lastnika ali njegovega namestnika.

Vpisi v hišni seznam morajo biti čitljivi. Izpolniti je treba vse rubrike, ker so vsi zahtevani podatki važni. Hišni predstojniki, ki tega ne bi upoštevali, povzročajo sebi in uradom nepotrebno delo. Naknadna posebna poizvedovanja zahtevajo mnogo časa in stroškov.

Delojemalcem, ki vnesejo v hišne sezname ne-točne ali nepopolne podatke, more povzročiti to občutno škodo. Obstojta nevarnost, da izkaznice za uslužbenske davek ne bodo pravočasno izstavljen ali pa bo vpisana nepravilna davčna skupina. To pa more povzročiti, da bodo zadržani neopravičeno visoki davčni zneski.

Hišni seznam vsebujejo navodilo za hišne predstojnike. Vsi hišni predstojniki so naprošeni, da ta navodila pred vpisovanjem podatkov v seznam točno preberejo. Hišni seznam so opremljeni s primerom, kako je vpisovati podatke; to bo hišnim predstojnikom olajšalo vpisovanje.

Zaradi poenostavitve upravnega poslovanja, zlasti zaradi razbremenitve finančnih uradov in občin, ki izdajajo izkaznice za uslužbenske davek in izkaznice za doklade za otroke, bodo izdane izkaznice za uslužbenske davek in izkaznice za otroške doklade za dve leti (1954/55).

Vojni poškodovanci, civilni poškodovanci, vojne sirote in vdove in imetniki uradnega izkaza in izkaza vojnih žrtev, ki so delojemalci, dobijo v izkaznice za uslužbenske davek vpisane njim pripadajoče proste zneske brez posebne prošnje.

prispevek, pa ga za 3. četrletje 1953 (zaključno 1. septembra 1953) še niso plačali, pozivamo, da v opominjalnem roku treh tednov, ki se začne 1. 10. 1953, brez nadaljnega poziva plačajo svoj prispevek do 21. oktobra 1953 pri pristojnem župnem cerkvenem svetu in da pokažejo obenem svoj davčni predpis ali mezdni izkaz.

Cerkveni prispevek je po zakonu dolg, ki se mora plačati in Cerkev nima dolžnosti, da bi ga po svojih organih pobirala. Ako prispevek ni plačan, je dovoljena pravna pot. Organi, ki pobirajo cerkveni prispevek, uživajo pravno varstvo in imajo pravico, da zaračunajo pobiralno pristojbino 1 šilinga.

Finančna zbornica krške škofije, Celovec, Mariannengasse 2

URAD KOROŠKE DEŽELNE VLADE

(Posredna vrhovna uprava — registracija)

RAZGLAS

o javni razgrnitvi 12. dopolnilnega registrirnega seznama.

1. V smislu § 34 odredbe zvezne vlade z dne 10. marca 1947, BGBl. št. 64, o izvedbi prepoprednega zakona (Verbotsgesetz) 1947, bodo razgrnjeni na javni vpogled skozi 4 tedne 12. dodatni registrirni seznam in sicer od 1. oktobra do vključno 29. oktobra 1953. Vsakdo sme iz teh seznamov napraviti izpiske in prepise.

2. Ob razgrnitvi 12. dodatnega registrirnega seznama je vsakomu na zahtevo dovoljen tudi vpogled v registrirne sezname, ki so bili javno razgrnjeni leta 1947.

3. Dvanajsti dodatni registrirni seznam vsebuje v smislu § 24. odst. 1. izvršilne uredbe nove vpise, dopolnitve in spremembe registrirnih seznamov, ki so bili razgrnjeni na javni vpogled leta 1947.

4. V označenem roku more v smislu § 25 izvršilne uredbe vložiti priziv vsak, ki misli, da so bili vpisani v seznam taki, ki se niso dolžni registrirati, ako so bile vpisane napačne pripombe, ali pa, ako niso vpisani oni, ki so se verjetno dolžni registrirati in ako niso vpisane pripombe v 12. registrirni seznam. To velja zlasti tudi za urade in uradne ustanove.

5. Priziv je treba vložiti ustno ali pismeno pri onih prijavnih uradih, pri katerih so razgrnjeni na vpogled 12. dodatni registrirni seznam. Pri tem je navesti ustrezna dokazila, ki potrjujejo navedene trditve. Vsak priziv se sme nanašati le na eno osebo. Mogoče je zahtevati tudi popravek pismenih napak ali drugih nepravilnosti, ki so v seznamu očitno vnešene zaradi spregleda.

6. Prizivi niso dopustni:

a) zaradi takih okoliščin, ki jih je bilo mogoče uveljaviti že ob razgrnitvi registrirnih seznamov leta 1947 (§ 27, odst. 2. izvršilne uredbe);

b) proti vpisom v dodatne registrirne sezname, ki so bili zaradi izpremembe stanovanja registrirnega obveznika prevzeti nespremenjeno iz registrirnega seznama prejšnjega bivališča (§ 27, odst. 3. izvršilne uredbe);

c) proti predpisom prijavnih pol, ki so ob koncu priključene 12. dodatnim registrirnim seznamom (§ 27, odst. 4. izvršilne uredbe).

7. V smislu § 42 izvršilne uredbe more deželni glavar kaznovati osebe, ki očitno povzročijo napačne prizive, s kaznijo po § 35 zakona o občem upravnem postopku, kakor je bil uveljavljen dne 31. avgusta 1950, BGBl. št. 172.

8. Med razgrnitvenim rokom je mogoče javiti pri pristojnem uradu smrtne slučaje oseb, ki so bile vpisane v registrirni seznam, ki je bil razgrnjen leta 1947 ali pa v dodatne registrirne sezname kake občine (ali prijavnega okoliša). Pri tem je treba predložiti pristojnemu prijavnemu uradu dokazila o smrti.

9. Opozarjajo se vse osebe, ki se morajo registrirati in ki se nameravajo zadržati v kaki občini (prijavnem okolišu) več kakor tri mesece, da morajo v smislu § 10, odst. 1. izvršilne uredbe v teku dveh tednov po svojem prihodu predložiti prijavnemu uradu novega bivališča na vpogled potrdilo o izvršeni prijavi pri prijavnem uradu prejšnjega bivališča.

V Celovcu, dne 20. septembra 1953.

Za deželnega glavarja:

Ravnatelj deželnih uradov:

Newole, I. r.

Koroška zbornica obrtnega gospodarstva
Zavod za pospeševanje gospodarstva
STRUGARSKI TEČAJI V CELOVCU

Začetek tečaja: v ponedeljek, dne 5. oktobra 1953, ob 19. uri v kovinarski delavnici zavoda za pospeševanje gospodarstva v Celovcu, Bahnhofstrasse 40, kletni prostori.

Trajanje: Dva tedna, dnevno zvečer.

Prijave za tečaj je treba sporočiti takoj telefonsko ali pismeno zavodu za pospeševanje gospodarstva.

Koroška zbornica obrtnega gospodarstva
Zavod za pospeševanje gospodarstva
ZAČETEK KOMERCIALNIH TEČAJEV V CELOVCU

Knjigovodstveni tečaj za začetnike, za deloma izvežbane in za izvežbane

Začetek: v ponedeljek, dne 5. oktobra 1953, ob 19. uri.

Trgovsko dopisovanje

Začetek: v sredo, dne 7. oktobra 1953, ob 19. uri.

Trgovsko računstvo

Začetek: v sredo, dne 7. oktobra 1953, ob 19. uri.

Pomen najvažnejšega besednega zaklada v gospodarskem življenju.

Začetek: v petek, dne 2. oktobra 1953, ob 19. uri.

JEZIKOVNI TEČAJI

Praktična italijanščina za vsak dan

Začetek: v četrtek, dne 1. oktobra 1953, ob 19. uri.

Praktična angleščina za vsak dan

Začetek: v četrtek, dne 1. oktobra 1953, ob 19. uri.

Italijanska in angleška trgovska korespondenca

Začetek: v torek, dne 6. oktobra 1953, ob 19. uri.

Prijaviti se je takoj pri zavodu za pospeševanje gospodarstva pri koroški trgovski zbornici v Celovcu, Bahnhofstrasse 40, ki daje tudi vse natančnejše podatke o tečajni snovi, o prispevkih in podobno.

Cerkveni prispevki

„JAVEN POZIV“

Vse katoličane, ki so dolžni plačevati cerkveni

O velik uspeh mladinskega romanja

Dne 19. in 20. septembra je podjunska mladina pokazala, da še obstaja in živi. Kljub jesenski časi in že hladnemu vremenu se nas je zbralo čez 200 fantov in deklet na glavnem kolodvoru v Celovcu, da poročamo tja, kamor nas je vleklo že celo poletje, na Sv. Višarje. Mladina je spregovorila jasno in odločno, da hoče biti katoliška. Izjavila je pa tudi, da hoče biti svobodna slovenska mladina, ki se ne pusti podjarmiti od onih, ki jo vidijo in kličejo samo ob času dela, ne vidijo je pa v času, ko bi ji bilo treba nuditi tudi razvedrila in duševne hrane.

Zato se je želja po mladinskem romanju vzbudila prav v srcih podjunske mladine same. Roko v roki smo delali in pripravljali, seveda je primanjkovalo časa za prijave, kajti sicer bi bilo število še mnogo večje.

Ko smo se v soboto zjutraj odpeljali od doma, so nam jutranje ure obetale lep sončen dan. Čez dan je bilo malo oblačno, v splošnem pa smo bili z vremenom kar zadovoljni.

Površno vam hočemo opisati naše vtise in skupno preživete urice na Višarjah. Iz Celovca smo se odpeljali z vlakom ob pol 8. uri zjutraj in proti poldnevju smo prispeli v Žabnice. Ko izstopimo iz vlaka, so se oglašili zvonovi farne cerkve, kamor smo se podali od kolodvora v procesiji. Tam nas je č. g. župni upravitelj z veseljem sprejel — g. župnik nas je čakal že na Višarjah — in nam v lepem nagovoru slikal pomen višarske matere božje za nas Slovence. Naglasil je, da drži ona čez Slovence kot vedno trpeč in preganjan narod še prav posebno svoj materinski plašč. Besede so nam segale globoko v srca, posebno, ko je poudaril, da bo tudi za nas prišel končno težko pričakovani čas narodne pravičnosti in enakopravnosti. Počutili smo se nekako domači in smo imeli občutek, da tako govori lahko samo duhovnik naše krvi, ki čuti, trpi in pričakuje s svojim narodom in je z njim tesno povezan. Zapeli smo še nekaj Marijinih pesmi in smo po kratkem navodilu zapustili spet v procesiji, ki se ni razšla prej kot pa v hribu, farno cerkev v Žabnicah.

Po strmih hribu je bil prepuščen vsak samemu sebi in jo je mahal, kakor je pač vsakemu pripuščala sapa, nekateri hitreje, drugi pa bolj počasi. Ob tretji uri popoldne smo se zbrali pri križu pod višarsko cerkvijo in šli smo spet v procesiji do cilja. Ganljivo je bilo opazovati obraze tistih, ki so zagledali prvič v svojem življenju to Marijino svetišče in občutili gorsko poezijo.

V cerkvi je zažarelo morje lučic in nebroj pesmi je zadonelo in mladih, življenja kipečih grl. V lepi pridigi so nam č. g. župnik Picej pokazali pravo pot Marijinega otroka, ki vodi k sreči in zadovoljstvu. Pet litanij z blagoslovom so zaključile sobotno cerkveno slovesnost. Navmes pa je bila priložnost za spovedovanje, katere so se poslužili prav vsi udeleženci romanja.

Najlepši vtis od sobotnega utrujenega dneva pa je napravila na nas vse procesija z lučicami okoli višarskega hriba, ko smo v hladnem jesenskem večeru obkrožili s svečicami in rožnimi vencami v rokah samoto in idilo višarskega hriba. Pod nami v Žabnicah in v oddaljenem Trbižu pa so se lesketale skozi tenak megleni pajčolan lučke moderne sveta. Po krepkem okrepčilu, dobri vinski kapljici in humorju smo se nato spravili k počitku, kajti zjutraj je bilo treba biti zgodaj na nogah. Jako razveseljivo je bilo tudi to, da je dobil vsak posteljico. Tu gre naša, najlepša zahvala vsem onim, ki so nam bili naklonjeni in so vse tako lepo poskrbeli.

Ker je bil naslednji dan, v nedeljo, samo še dopoldne namenjen skupnosti, je bilo treba z nedeljskim programom kmalu pričet. Tako so č. g. Kaselj darovali prvo sv. mašo že ob 6. uri. Sledile so še štiri sv. maše. Ob 9. uri je bila sklepna pet sv. maša letošnjega primicianta č. g. Turka. Č. g. Polanc pa so nas s svojo lepo pridigo spomnili na naše dolžnosti kot katoliška mladina. Ob koncu pa so nam dali še domači g. župnik nekaj lepih navodil iz praktičnega in modernega življenja s seboj na pot z željo, da bi srečno rajžali nazaj in se kmalu spet oglašili na Višarjah. Ko se je bilo treba podati na vlak, nam je sicer dež malo nagajal, toda ni nam škodoval. V Žabnicah je imel še vsak priliko ogledati si krajevne zanimivosti in nakupiti razne potrebščine. Pri vsem tem pa seveda tudi na dobro vino nismo pozabili, seveda vse

Za našo mladino

IZ SLOVENSKEGA KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Ivan Pregelj:

Povesti solzá

Neskončna je zgodovina solzá. Prvo sem vprašal, kje se je rodila, in je odgovorila: „Iz oči črnca sem privrela, ki so ga bili inorodci privežali na grmado termitov. Preden so mu izjedle žuželke oči, me je izplakal.“

Vprašal sem drugo solzo, kje se je rodila, in je odgovorila: „Pritekla sem na lice prelepe Lady Hamilton, ko je opazila prvo gubo pod očmi.“

Vprašal sem tretjo, kje se je rodila, in je odgovorila: „Bila sem solza Prešernova, ko je napisal sonet „O Vrba...“ in ga še enkrat prebral.“

Ali naj še vprašujem? —

O Vrba

(Sonet nesreče)

O Vrba,¹ srečna, draga vas domača,
kjer hiša mojega stoji očeta;
da b' uka žela me iz tvojega sveta
speljala ne bilá, golj'fiva kača!

Ne vedel bi, kako se v strup prebrača
use, kar srce si sladkega obeta;
mi ne bilá bi vera v sebe vzeta,
ne bil viharjev nótranjih b' igrača!

Zvestó srce in delavno ročico
za doto, ki je nima miljonarka,
bi bil dobil z izvoljeno devico;

mi mirno plavala bi moja barka²;
pred ognjem dom, pred točo mi
pšenico
bi bližnji sosed varoval — svet!
Marka³.

Dr. F. Prešeren

¹) Vrba. Vas nad savsko ježo na ravnem polju pod Stolom v občini Breznica, dobro uro od Bleda. Vsa pokrajina diha v resnici to, kar je izrazil pesnik v „Krstu“ o Bledu in njegovi „okolšni“ — podoba raja.

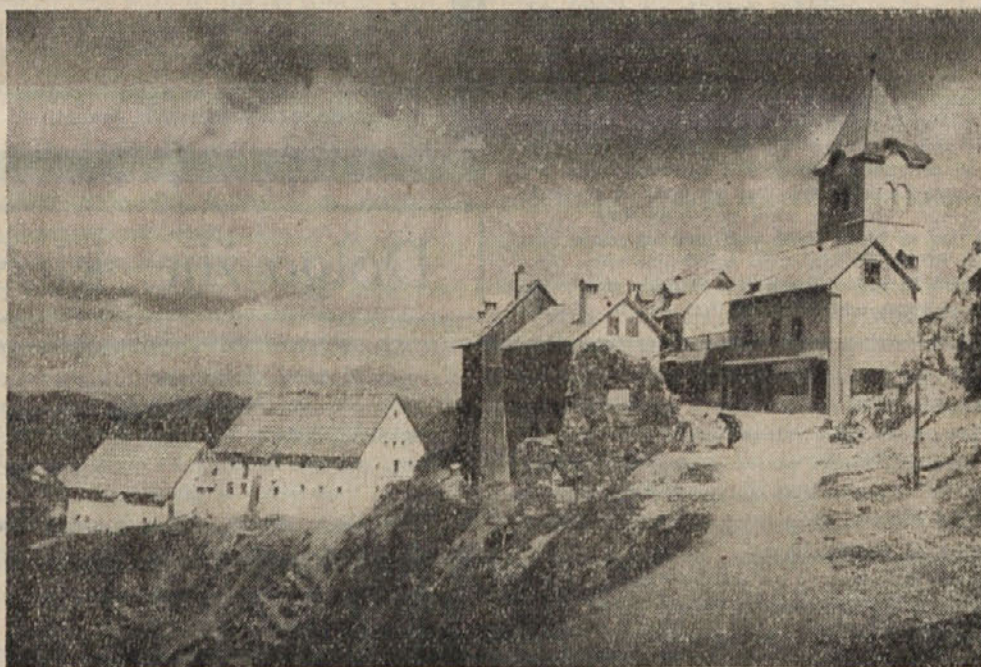
²) moja barka. Prešernu ljuba primera za življenje.

³) svet Marka. V Čebelici je pripisal Prešeren sonetu: „Vrbenjski patron“. Ribičeva hiša, v kateri je bil pevec rojen, je najprva za cerkvijo sv. Marka.

Razlaga: V tem sonetu je Prešeren ponovil misli iz Slovesa od mladosti s poglobljeno srčno prizadetostjo, ki jo je povzročil neuspeh pri izpitu v zvezi z doživetjem ob novi maši brata Jurija, ko se je moral čutiti na domu tujca, saj sicer ne bi bil šel tisti dan s Čopom na izlet k Savici.

Prvi vrstici s prisrčnim vzklikom Vrbi in očetovi hiši pričata, da je morala biti ena poglobitvinih sil za nastanek teh sonetov Prešernova nezadovoljnost s spremembami in celotnim življenjem na domu in v družini. Tudi razočaranje v ljubezenskem iskanju in hrepenenje je našlo v sonetu pretresljiv izraz.

Sonet je v svojem drugem delu en sam goreč vzdih po izgubljeni rodbinski in življenjski sreči na vasi, kakor si jo je slikal nad mestnim življenjem obupani pesnik. Pesnikova sestra Lenka pripoveduje, da je oče Šimen Prešeren rekel, ko je prebral naš sonet: „Glejte no, nisem mislil, da bi bil France raje doma kot drugod.“

Svete Višarje

Naše prireditve

VABILO

Prihodnjo nedeljo, dne 4. oktobra, igrajo radiška dekleta lepo versko — zgodovinsko petdejansko igro „VESTALKA“. Začetek ob pol treh popoldan v dvorani pri cerkvi. Vsebina igre je iz prvega stoletja, ko sta živela še sv. Peter in sv. Pavel in se dogaja v Rimu za časa cesarja Nerona, ter nam kaže kruto preganjanje prvih kristjanov. Med odmoru sodelujeta domači moški in mešani pevski zbor. Vse ljubitelje poštene zabave vabijo k obilni udeležbi radiške igralka.

„Mladi rod“

Izšla je prva številka tretjega letnika „Mladega roda“. Ta številka obsega 32 strani in je po vsebini zelo pestra. Zastopana je proza in tudi pesem.

Lastovke se poslavljajo in mladina se vrača v šolo. „Zlodejev most“ in „Celovško jezero“ nam pripovedujeta iz preteklosti naše ožje domovine. Erjavc opisuje živ-

v pravi meri. Vožnja ni bila dolgočasna, ker smo si pomagali med potjo z lepim petjem. Z željo, da bi se prav kmalu spet znašli k takšni skupnosti, smo si stiskali roke v slovo.

ljenje v mravljišču. Novost v tej številki pa je „Pogovor“, kateremu je dodan tudi slovensko-nemški slovar. Namen tega „Pogovora“ je, da se mladina seznani s strokovnimi izrazi in sicer tokrat z življenjem na cesti in na potovanju. Tudi sodelovanje mladine v pogovorih s stricem Tonejem zrcali živo zanimanje mladega roda za „Mladi rod“.

Otroci bodo tudi sedaj v tretjem letu z veseljem segli po svojem listu, ki je odobren od prosvetnega ministrstva.

„Mladi rod“ je za ljudske šole zaenkrat tudi edini pripomoček pri pouku na dvojezičnih šolah, saj še vedno nimamo ne „Začetnice“ in ne „Čitanke“, verjetno bosta obe knjigi še naprej čakali na državno pogodbo.

Pripomniti pa moramo, da je še vedno nekaj dvojezičnih šol v deželi, ki niso naročene na „Mladi rod“. Kako tak pouk na dvojezični šoli izgleda, si moremo predstavljati ali celo tudi vemo.

Staršem priporočamo, da tam, kjer šola svojo dolžnost zanemarija, vsaj oni poskrbijo otrokom slovensko berilo z „Mladim rodom“.

„O „Mladem rodu“ se je zastopnik prosvetnega ministrstva na Dunaju zelo pohvalno izrazil in prosvetno ministrstvo tudi finančno podpira izdajanje lista.

MLADINA PIŠE:

Po snidenju v Št. Rupertu

S polnim naročjem sadov se je pribahala zlata majka jesen v naše kraje. Dobrohotno se ozira okrog in obdarja pridne kmetiče z jesenskimi sadeži. A vendar tudi povsod priganja in opominja k pridnemu delu, ker jo bo kmalu pregnala starka zima, ki bo s svojo ledeno in brezsrčno roko pomorila žlahtno življenje rožic.

Pa še drugo veselje nam je prinesla jesen. Namreč to, da se vsako leto v jeseni vrši tečaj za vkuhanje zelenjave in sadja. Tudi letos so se naše dobre sestre v Št. Rupertu spomnile na ta tečaj in povabile vse, tudi nas, katere smo že nastopile resno, a vendar vzvišeno pot matere in žene. Po dolgem premišljevanju sem in tja sem se vendar odtrgala od doma in se podala v naš nekdanji dom, kjer smo preživele nekdanj toliko srečnih in brezskrbnih uric naše mladosti, kakor še nikoli prej in tudi ne poslej v življenju.

Kako iskreno je bilo svidenje z nekdanjimi sošolkami in s čč. sestrami. Kako so že napredovale, odkar smo me zapustile šolo. Ko smo se zbrale vse, smo pričele s tečajem. Kaj vse smo vkuhavale, se skoro ne da povedati. Od navadnih buč pa do najfinjšega mesa. Naučile smo se res nekaj, kar bomo lahko uporabile v lastnem gospodinjstvu. Pa tudi vesele smo bile. Prepevale smo kar poleg dela in ob večerih smo se zbrale in skupaj pokramljale ter zapele. Ob takih prilikah pozabi človek na vsakdanje skrbi in težave in se ves preda veselemu brezskrbnemu valu, ki te obda in potegne za seboj.

Zadovoljne z uspehom in pridobljenim znanjem smo v soboto zvečer zaključile tečaj in pripravile razstavo. V nedeljo zjutraj smo se še zahvale Bogu za vse prejete dobrote in ga prosile za nadaljnji blagoslov za to hišo in za vse nas. Imele smo tudi kratko duhovno obnovo in izrekamo preč. g. voditelju iskren Bog plačaj!

Po duhovni obnovi smo se zbrale nekdanje gojenke k zborovanju. Slišale smo dosti lepega. Posebno lepo nam je govorila naša priljubljena gospodična Milka Hartmanova o potrebi in pomenu medsebojne zveze nekdanjih gojenk. Iskreno smo ji hvaležne za prelepe besede. Spoznale smo res, da bomo imele koristi od tega, ker bomo živele in delale skupno v veliki družini nekdanjih gojenk. Tako se bomo še vedno lahko izobraževale, saj mora tudi gospodanja iti s časom. Pa tudi dobre knjige nam bodo na razpolago in dobre nasvete bomo vedno lahko dobivale. Kar pa mi je posebno všeč, je to, da bo ostala živa naša vez, ki je spletla nekdanj v šoli tako trdne in trajne niti. Ta vez se bo sedaj vedno znova razširjala in spomini na preživete dneve bodo spet zacveteli med nami. Z zadovoljnostjo smo zaključile to prvo naše zborovanje in sicer z željo, da bi se kmalu spet sešle.

Le žal nam je bilo, da nismo bile vse. Sicer nas je bilo okrog 70, a vendar število deklet, ki so prišle iz gospodinjstvih šol, je še veliko večje. Toda upajmo, da bodo prišle tudi druge, ko se bomo zopet zbrale.

Popoldne so priredile sošolke iz mlajših tečajev nam, nekdanjim gojenkam, kratko, a vendar jedrnat akademijo.

Z zadovoljstvom na obrazih in s hvaležnostjo v srcu smo se poslovile in razšle na svoje domove, polne lepih vtisov in z obogatitvijo znanjem.

Vas pa, drage čč. sestre, se bomo v iskreni molitvi hvaležno spominjale, ker tako materinsko skrbite za nas. Občutile smo to že, ko smo bile pri Vas v šoli, a Vaša materinska ljubezen, ki sega tudi preko zidov samostana, v naše življenje, nas je res presenetila in globoko ganila. Ljubi Bog naj Vas blagoslavlja in podpira, nam pa naj ohranja iskreno hvaležnost in ljubezen do Njega in do Vas! Bog Vas živi!

Nekdanja gojenka

ŠPORT

Na Koroškem zadnjo nedeljo ni bilo večjih športnih prireditev, če izvajamo boksarsko tekmo med reprezentancama Koroške in Nižje Avstrije. Končala se je neodločeno 10:10 — Ker pa vemo, da za to panogo športa vsak čitatelj ne bo navdušen, bomo kar prešli na ostale velike dogodke po Avstriji.

V nogometu je Avstrija visoko premagala Portugalsko z 9:1. To je bilo na dunajskem stadionu in nad 60.000 gledalcev je navdušeno ploskalo dovršeni in lepi igri domačinov, ki so južnjake s Pirenejskega polotoka hitro spravili ob sapo.

Tudi je moštvo Dunaja igralo v Berlinu proti tamošnjemu moštvu in gladko zmagalo s 4:0.

Cene živini in mesu

Prejšnji torek se je sestala v Celovcu glavna skupščina koroške kmetijske zbornice na posvetovanje o važnih kmetijsko-gospodarskih vprašanjih. Eno najvažnejših vprašanj je gotovo primerna cena za živino in možnost prodaje živine po tej ceni.

V svojem poročilu je predsednik kmetijske zbornice Her. Gruber poudaril, da je bila potrošnja mesa pred vojno 51 kg letno na osebo, danes pa doseže ta količina samo 40 kg. V tej nizki potrošnji je iskati predvsem vzroke za nizko ceno živini. Zvišanje potrošnje mesa pa bo pri sedanjih dohodkih potrošnikov mogoče doseči samo z znižanjem cen mesa in mesnih izdelkov. Brez vsakega povišanja cen mesu bi bilo mogoče doseči za kmeta one cene goveji živini in svinjam kakor so bile leta 1951.

Zaradi preusmeritve potreb na trgu z govejo živino bi bilo priporočljivo spet v večjem številu rediti krave in v manjši meri vole, katerih pitanje je predrago v primeri s cenami. Na poživitev živinskega trga bi vplival tudi povečan izvoz v sosednje dežele, zlasti v Italijo. Da pa bi bilo mogoče ohraniti cene goveji živini in svinjam na primerni višini, ki odgovarja proizvodnim stroškom, bi bilo potrebno rejo živine, zlasti pa trgovanje z živino, uravnavati. Ni še

trošnikov, naj bi vlada ne dovolila tako velikih dobičkov mesarjem.

Dne 25. septembra je govoril v Grazu na glavni skupščini štajerske kmetijske zbornice kmetijski minister Thoma. V svojem govoru je omenil najprej važnost novega zakona o kmetijstvu, ki ga pripravljajo kmetijsko ministrstvo. Ker pa je potrebna za sprejem tega zakona sprememba ustave, zelo verjetno do tega zakona vsaj v tej obliki še dolgo ne bo prišlo.

V zvezi s cenami za živino je omenil minister, da je v sporazumu s finančnim ministrom bilo mogoče doseči dovoljenje za izvoz 15.000 glav goveje živine. Od tega je bilo izvoženih že 7000 glav in to večinoma v Italijo. Pa tudi Zapadna Nemčija se zanima za uvoz avstrijske živine iz Avstrije in je dala nemška vlada za nakup na raz-

polago dva milijona mark. Tudi Jugoslavija in Grčija sta sporočili, da se zanimata za uvoz plemenske živine iz Avstrije.

Končno je minister poudaril nujnost elektrifikacije avstrijskega kmetijstva. Danes je elektrificiranih v Avstriji že 400.000 kmetij, brez elektrike pa je še 60.000 kmetij. Elektrifikacija teh kmetij naj bi bila dosežena v 5 do 15 letih.

ZIVINSKI SEJMI

V zvezi z izvozom živine (15.000 glav) v Zapadno Nemčijo in v Italijo bodo nakupovali živino na posebnih sejmih tudi na Koroškem. Na južnem delu Koroške bodo taki sejmi:

Dne 28. oktobra v Železni Kapli,

dne 9. novembra v Pliberku in

dne 7. decembra v Velikovcu.

Verjetno bo tak sejem tudi v Borovljah, vendar pa datum še ni določen.

Našim gospodinjam

Shranjevanje sadja za zimo

Da bi bilo treba nekaj napisati o shranjevanju sadja v sadnih shrambah, mi je prišlo na misel, ko sem bila v St. Jakobu na tečaju za konserviranje sadja in zelenjave. Ker le nekaj sadja konserviramo, to je posušimo, vkuhamo, predelamo v marmelade, sadni sir, želé, mošt, domači kis itd., je treba zimsko sveže sadje tako shraniti, da se v dobrem stanju ohrani skozi vso zimo in pomlad, notri do novega pridelka.

Do prvega mraza sadje marsikje hranijo kar na skednju, kjer je na kupu lahko $\frac{3}{4}$ metra na visoko naloženo! Tudi v velikih odprtih zabojih dolgo počaka. Prazna in nezakurjena soba je ravno tako dobra. Manj so primerne zatohle kleti, kjer sadje rado gnije ali se vsaj navzame duha po zatohlosti. Primerna tudi ni klet, kjer imamo korenje, kisló zelje ali prostor, kjer hranimo steklenice s petrolejem, benzinom itd. Primerne torej niso kot sadne shrambe prostori, v katerih je kakršenkoli prijeten ali neprijeten vonj, katerega se sadje navzame.

Ker se jabolka najbolje ohranijo pri toploti 3 do 5 stopinj Celzija, je dokaz, da mora biti shramba primerno hladna, kakor tudi zračna in vlažna. Ako je preveč suha, sadje vene in se zgrbanči. V prevlažni shrambi pa rado gnije, četudi je nekoliko več vlage manj škodljivo kakor premalo. V preveč vlažno shrambo damo zaboj z živim apnom in shrambo zračimo zlasti ob suhem vremenu. Ako je shramba preveč suha, tla poskropimo z vodo ali damo po tleh vlažen mah. Zadostuje, ako v shrambo obesimo mokre vreče ali vsaj, ko je vlažno vreme, zračimo.

Potrebno je, da je shramba temna. V taki shrambi se sadje veliko boljše ohrani in ostane sočno. Zato je prav, da so okna zastrta s polkni, ki jih privzdignemo, kadar zračimo.

Sadje imamo navadno na policah ali lesah. Prav je, ako so te približno samo 80 cm široke ter druga od druge 30 do 40 cm oddaljene. Deske ali remelji morajo biti gladko poskobljani in brez robov, na katerih bi se sadje obtisnilo. Na police zlagamo sadje lahko tudi v treh vrstah. Tako pride na kvadratni meter od 70 do 90 kg sadja.

Shrambo je treba pred uporabo dobro prezračiti, pobeliti z apnenim beležem in zažveplati. Police in lese pa umijemo z vročo vodo in sodo, dobro splaknemo in na zraku posušimo.

Prvovrstno sadje (jabolka in hruške) položimo na muhe in toliko narazen, da se drug drugega ne dotika. Prve tedne pregledujemo sadje vsaj enkrat na teden in pozneje na 14 dni. Tako sproti odstranimo, kar je nagnitega. V časopisni papir zavito sadje se zelo dobro drži na polici ali v zabojih. Papir varuje, da sadje drugo od drugega ne gnije in se tudi ni bati, da bi zmrazilo, četudi je v precej mrzli shrambi. Večkrat gospodinje hranijo sadje vloženo v suhem pesku, žaganju ali otrobih. Glavno je, da je sadje tako vloženo, da se ne dotika. Tudi navrh je treba dati precejšnjo plast snovi, v kateri je vloženo sadje. To pa pokrijemo s časopisnim papirjem in pokrovom ter postavimo na lesen podstavek v mrzlo klet.

Sadje spravljamo z drevja ali obiramo v lepem in suhem vremenu ter takoj damo v hladno shrambo, da se ohladi. Tako sadje je neprimerno bolj trpežno kakor ono, ki se na kupu v toplem prostoru spoti. Sadje, ki ga ne moremo doseči z roko, oberemo z obiralnikom ter devamo v košare, ki morajo biti obložene z otavo ali vrečevino, da se plodovi ne obtisnejo ob vitre. Tudi košara mora imeti locen, da jo s kavljem obesimo na vejo. Sadje devamo v večje košare ali zaboje, ki morajo tudi biti znotraj obloženi. Za prenašanje sadja v shrambo so zelo praktični tirolski koši. Pri obiranju zelo pazimo, da ne potrgamo pecljev in ne polomimo rodnega lesa, na katerem je cvetno popje za drugo leto. Pri visokem drevju polne košare na vrvi spuščamo na tla, kjer jih druga oseba izprazni. Sadja ne smemo brisati, da bi se svetilo. S tem odstranimo voščeno prevleko, ki varuje pred gnilobo in izhlapevanjem.

Pomnimo: da sadje vedno polagamo in prekladamo, nikdar pa ne premetavamo. V shrambo spravimo samo najboljše — prvovrstne plodove; ne obirajmo v dežju in vročini, z zimskimi sortami pa počakajmo do meseca oktobra, ker mu milejša slana, to je do dve stopinji mraza, ne škoduje.

Zemljiška reforma v Sloveniji

Po novem zakonu o zemljiškem maksimumu bo odvzeto v Sloveniji 3546 kmetom okoli 7442 ha obdelovalne zemlje. Na osnovi zakona o odpravi viničarskih in podobnih razmerij pa bo odvzetih nadaljnih 2309 gospodarstvom okoli 1785 ha zemlje. — Prednje površine pa se bodo deloma še povečale, ker je komisija v mariborski okoličnici v zadnjih dneh „odkrila“ še 150 primerov viničarskih razmerij in večjih kmetov. Skupno bo torej odvzeto po dosedanjih nepopolnih podatkih v Sloveniji okoli 9227 ha obdelovalne zemlje.

Največ dela imajo komisije v okraju Maribor-okolica, Ptuj in Ljutomer, kjer je okoli 70 odst. vsega kmetijskega zemljiškega sklada.

Odvzeto zemljo bodo tam, kjer je v bližini državno posestvo, dodelili večinoma tem posestvom. Kjer pa to ni mogoče, bodo ustanovili obdelovalno zadrugo, ki bo odvzeto zemljo dobila in bodo nato združniki v resnici le delavci te nove obdelovalne zadruge. Pri svojem delu morajo komisije postopati zelo strogo, da ne bi kakemu kmetu ostalo več kakor 10 ha obdelovalne zemlje.

Kakovostni čevlji vseh vrst za vsako vreme in vse poklice najceneje pri

BEHR-čevlji

Beljak - Villach, Italienerstrasse 17
in Widmannsgasse 43

OBUTEV ZA ŠOLSKO MLADINO!

Skorzi tri stoletja „Schloßbräu“

(4. nadaljevanje.)

Že na zunaj moremo opaziti, da so plače delavcev in nameščencev primerne, saj je tekom časa nastalo v okolišju pivovarne že večje število prijaznih in lično urejenih stanovanjskih hišic.

Razen tega pa je to tudi zelo nazoren dokaz o veliki varčnosti in veliki sposobnosti delavcev in nameščencev.

Prevoz surovin in piva oskrbuje večje število tovornih avtomobilov, v bližnji okoličnici prevažata pivo dva voznika s konji, na kolodvor in s kolodvora v Pliberku pa vozi električni traktor. Vsa ta vozila so značilna po svoji lepi zunanosti, ki jo oplešava in poživlja na zelenem polju bel napis „Gösser Bier“.

Pivovarna Sorgendorf izdeluje pivo v treh kakovostih in sicer:

Schloßbräu - svetlo - marčno pivo

Schloßbräu - temno - bavarsko pivo

Schloßbräu - export - svetlo specialno pivo

Za praznike:

Božič

Veliko noč

Binkošti

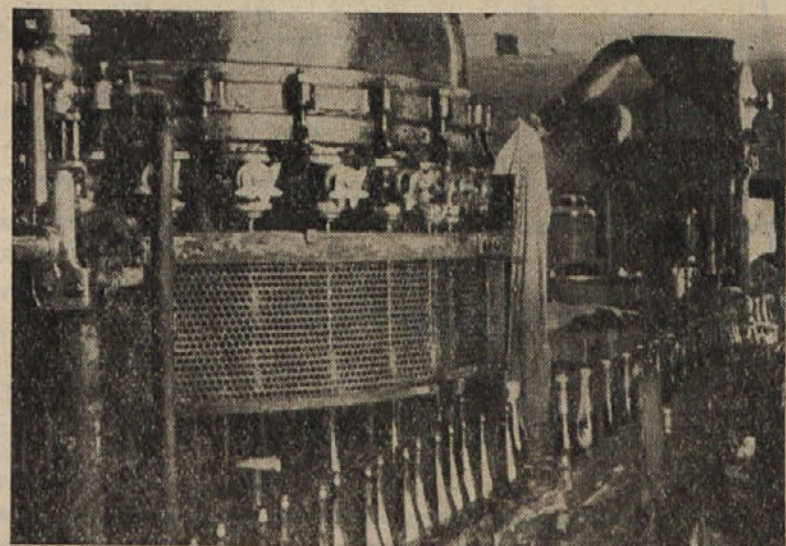
močnejše

praznično pivo

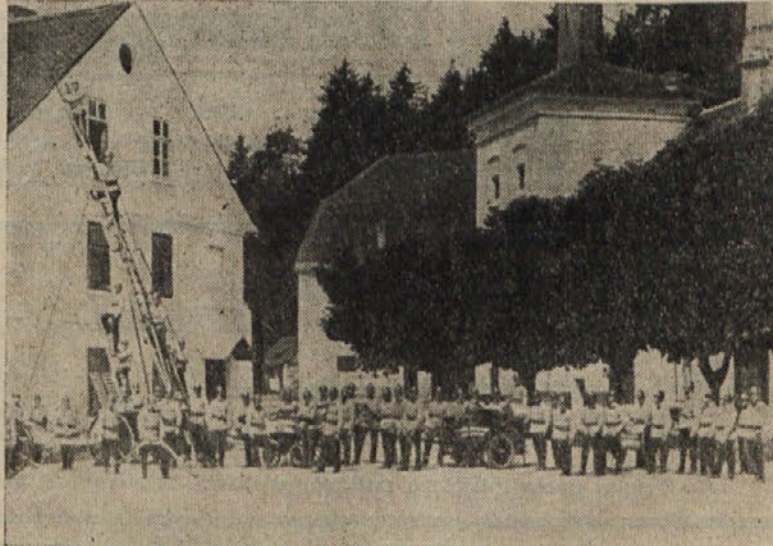
Vse te vrste piva dobavlja pivovarna dnevno v najbolj oddaljene doline in grape v Karavankah pa tja do štajerske meje.

V gostilnah in na domovih v tem območju pijejo priljubljeno grajsko pivo — Schlossbräu. V vsej Podjunji, v vsem šentviškem okraju in tudi v Celovcu samem vsakdo rad pije grajsko pivo — Schlossbräu.

Končno moramo še omeniti, da se je cena pivu podražila v primeri s predvojnimi cenami iz leta 1937 samo za $4\frac{1}{2}$ -krat. Medtem pa je cena vsem surovinam za proizvodnjo piva znatno bolj narastla. Tako se je zvišala cena za ječmen za 8-krat, za hmelj pa celo za 15 do 20-krat v primeri s predvojnimi cenami. Razen tega je obremenjeno pivo tudi z znatnim davkom. Saj je treba plačati za hektoliter piva trošarino v znesku 60 šilingov in kot posebni davek še 10 šilingov. Kljub vsemu temu pa je cena pivu čim nižja, da ostane pivo še v naprej prava ljudska pijača. Zato smo pa tudi prepričani, da bo uživalo grajsko pivo — Schlossbräu tudi v bodoče svojo priljub-

Stroji avtomatsko polnijo steklenice in jih nato avtomatsko tudi zapirajo.

Pivovarniški gasilci (pred 2. svet. vojno)

Preplava čevljev V NOVI TRGOVINI

Otroški čevlji . . . 99.—
Damski čevlji . . . 134.50
Moški čevlji . . . 139.50

Mirabell

Damski Week-end . . 119.50
Damski super . . . 199.—
Moški super . . . 199.—

Beljak - Villach

Bahnhofstraße 10

Damski čevlji od 99.— na-
vzgor, moški čevlji od 109.—
navzgor.

Foto-kamera na obroke Vas čaka pri Foto-Kofler BELJAK — Bahnhofstraße 15

Zdaj pa res po plašče k Warmuthu v Beljak!

ZA DAME:
Plašči iz balonske svile
397.—, 298.—, 252.—

NAS ŠLAGER!

Športni plašč iz buckastega
blaga, ves s svilo podložen,
vseh velikosti . . . 299.—

Homespune, čedni, vseh ve-
likosti, vse s svilo podlo-
ženo . . . 366.—

Plašči iz balonske svile,
dvojarvni . . . 397.—

Rebrasti v več barvah, s
svilo podlož., vseh vel. 450.—

Iz diagonalnega volnenega
velourja v 14 prekrasnih
barvah s svilo podlož. 714.—

Čistovolneni velour, „ribje
oči“, s svilo podložen, mo-
delni . . . 810.—

Čisto volneni velour plašč
„Sannwald“ s krznom ob-
robljen v mod. barvah 915.—

Diagonalni velour s perzi-
janerjem obrobljen v 9
barvah . . . 994.—

Čistovolneni velour s pra-
vim krznom obrobljen, no-
vi vzorci . . . 1046.—

Najfinejši modelni plašči
s krznom obrobljeni, naj-
novejši kroji, v mnogih le-
pih modnih barvah
1210.—, 1146.—, 1064.—

Krzneni plašči v vseh pri-
ljubljenih kvaliteta in
najboljši izvedbi, zajček
že od . . . 1420.—

ZA GOSPODE:

Za vsako vreme iz nepremoč-
ljivega črtkastega lodna,
z dvojnimi sedlom . . . 375.—

Iz balonske svile, iz „Häm-
merle“, vseh vel. . . 388.—

Rebrasti športni, s svilo
podloženi . . . 490.—

Trenchcoat iz balonske svile
v lepah barvah . . . 540.—

Cromby z atlasom podlo-
žen, rjav, siv, moder 560.—

Modni plašč, enobarven ali
vzorčast . . . 672.—

Kvalitetni plašči iz čiste vol-
ne v novih barvah in vzor-
cih s svilo podloženi
882.—, 784.—, 728.—

Cord-slipper, čista volna,
podloženi, siv, rjav . . 798.—

Gabardine trenchcoat Ia,
ves podloženi, vseh vel. 851.—

Najfinejši Crombi Spezial,
prvovrstna izvedba, rjav,
siv in beige . . . 1298.—

ZA OTROKE:

Plašči iz lodna za dečke in
deklice, dobro blago, ka-
puca, sedlo dvojno, vel 3,
od 144.—

Gozdarski plašč, črtkasti lo-
den, dvoj. sedlo, vel. 3 132.—

Dekliški plašček, čisto vol-
neni flauš ves vatiran in
podloženi, vel. 4, 5, od 188.50

Dekliški plašček iz čisto vol-
nenega flauša, s krznom
obrobljen, rdeč ali moder,
velikost 4, 5 . . . od 214.50

Deški športni plašček iz Ho-
mespune, ves podloženi, z
ali brez pasu, vel. 3, od 199.—

Deški Ulster plašč, rebrasti,
ves podloženi, vel. 6, od 278.—

Vsak nakup pomeni prihranek!
Pri večjem nakupu so potni
stroški pri teh brezkonkurenč-
nih cenah samo ob sebi umev-
no povrnjeni. Striženo volno
zamenjamo po najvišjih cenah
za vsako blago.

Najbolj obiskana trgovska hiša
na Koroškem

Dietmar
Warmuth & Co.

Villach,
Hauptplatz 22

MALI OGLASI

VSAKA BESEDA STANE 1.10 Š (IN 10% DAVKA).

Poudarjene besede in take z več kot 15 črkami stanejo 2.20 šil (in 10% davka). — Naročilo malih oglasov naslovite na upravo „Našega tednika“, kjer mora biti najkasneje do vsakega ponedeljka zvečer. Oglas morete naročiti tudi telefonsko (Celovec št. 43-58).

BERGLER-

MLATILNICA Z DVOJNIM ČISCENJEM
IDEALNA MLATILNICA ZA SREDNJE
IN MALE KMETIJE

S 6950.-

BLASIUS

S PUHALNIKOM
POPOLNOMA JEKLENI REZILNIK
firme Eppler Buxbaum, Weis

S 5750.-

C. PROSCH

VSE VRSTE KMETIJSKIH STROJEV

CELOVEC — KLAGENFURT, ADLERGASSE 19, TEL. 23-29

Zamenjava volne: Oprano striženo
volno zamenjate za blago, barhant
in fino volno po ugodnih cenah
pri Sattler, Celovec, Heuplatz.

Prevzemam vsa stavbena in po-
hištvena mizarska dela. Rudolf
Strauss, Celovec, Hans Sachsstr. 11.

Hišne črpalke (pumpe), polnoavto-
matske od š. 3050. — Ročne čr-
palke, gnojnične črpalke, nama-
kalne priprave, vodovodne cevi.
Brezplačna strokovna posvetoval-
nica. Huber Hofer, Celovec-Kla-
genfurt, Getreidegasse 7-8.

Vodilna trgovina za matracni
gradl, blago za pohištvo, polnilni
material, juto, optirnice, motvoz,
juto za dekoracije NEDELKO, Ce-
lovec 8.-Mai-Strasse 11.

Damska frizerka Matilda Zotter,
Celovec, Salmstrasse 3.

Zamenjam pohištvo za smrekov
mizarski les vseh debelin Rudolf
SLAMA, Celovec St. Veiter Str. 15.

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT

PRECHTL

Predstave ob 16.00, 18.15 in 20.30
Do 1. 10.: „Der letzte Walzer“.

STADTTHEATER

Do 1. 10.: „Ich und meine Frau“

Ikon-Filmsko gledališče v Pliberku

Od 30. 9. do 1. 10.: Dschingis

Khan — die goldene Horde

DOBRLA VES

Vsako sredo ob 20. in vsako ne-
deljo ob 16. uri.

Oglašuj v našem listu

VELIKA RAZPRODAJA
oblačila za dame, gospode in otroke

WALCHER

Celovec, 10.-Oktober Str. 2. Lastna delavnica

Špecialna izdelovalnica bandaž in ortopedič-
nih vložkov

KARL FIAL

Celovec-Kift., Alter Platz 20

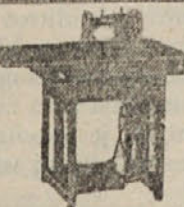

Mize za bolniške postelje, sobna stranišča,
berglje, vroče-zračne kopeli, osebne tehnične

šivalni stroji! v največji iz-
biri za dom in obrt, po-
grezljivi in v luksuzni iz-
vedbi. Novost: ELNA-Su-
permatic, tudi na obroke.

TRUPPE & ERMANN

Beljak, Widmangasse 41

KINDERWAGEN

lepe oblike in poceni v

veliki izbiri

BELJAK

Kulturer VILLACH

Italienstr. 1

PRESA ZA OLJE — VSAK LAHKO PRIPE-
LJE IN DOBRO POSTREZEM

JOHANN PETJAK pd. MIKLAVC

GONOVECE, pošta ŠMIHEL pri Pliberku

Es schmeckt...
beim ersten Schluck, wenn es gut
ist. Der Gaumen irrt sich nicht. Das
gilt auch für den Kaffee aus Linde:
Ein Schluck - man weiß:
aus

so gut ist er!

Globoko užaloščeni sporočamo žalostno vest, da je umrla v celovski
bolnici v sredo, dne 30. septembra, ob pol 2. uri zjutraj, po težki bolezni,
sprevidena s sv. zakramenti za umirajoče, v 71. letu starosti naša draga
sestra, teta in sestrična

Helena Karničar

Truplo drage pokojne bo prepeljano v Korte, kjer bo pogreb od
doma žalosti v soboto, dne 3. oktobra 1953, ob pol 10. uri.

V Kortah, dne 30. septembra 1953.

Jožef Karničar, brat
v imenu vseh sorodnikov.

Jesen prihaja, zima je blizu:

Mislite na sorodnike, znance in prijatelje v Jugoslaviji

INTEREXPORT - TRST

Zivila, tehnične predmete (šivalne stroje, radio-aparate, kolesa, štedil-
nike, harmonike itd.), tekstilno blago, vse iz lastnega skladišča v prosti
luki v Trstu.

NAŠI STANDARDNI PAKETI ŽIVIL IN TEKSTILIJ SO CARINE PROSTI

JAMČIMO ZA VSAKO POSILJKO

TOČNO, SOLIDNO IN HITRO POSLOVANJE

Zastopnik za Avstrijo:

Dipl.-ing. LAMBERT MURI, Celovec-Klagenfurt, Viktringer Ring 26, Telefon 43-58

Zahtevajte brezplačne cenike in pojasnila.

Schwarz-nogavice

CELOVEC — KLAGENFURT, PFARRPLATZ

OTVORITEV!

Cenjenemu občinstvu sporočamo, da smo v četrtek, dne 1. oktobra, odprli specialno trgo-
vino za damske, moške in otroške nogavice. Nudimo vam ob največji izbiri najnižje cene.
Preobilica nogavic vam bo vedno nudila izredne nakupovalne možnosti.
Prosimo za vaš cenjeni obisk in beležimo

z odličnim spoštovanjem

K. in E. Schwarz.

CENEJE IN BOLJE

kupite samo o trgooski hiši Korošca

NEKAJ PRIMEROV:

DAMSKI MODELNI PLAŠČI iz francoskega čisto vol-
nenega blaga . . . od 5780.—

DAMSKI PLAŠČI iz čistega prima volnenega velo-
urja . . . 680.—, 580.—
in elegantni trpežni plašči po različnih cenah.

Georg Umschaden

Celovec — Klagenfurt, Bahnhofstrasse 7, Am Fleischmarkt.

Prodaja na obroke se nadaljuje! Pri čistem nakupu od šil-
gov 600.— povrnemo zunanjim kupcem potne stroške v Cel-
ovec, tako, da se morejo tudi zunanji kupci poslužiti naših
cenjenih ponudb.

NEKAJ PRIMEROV:

JUTRANJE HALJE IZ VELOURJA za hladno in let-
no dobo, kompletni bogato krojeni 98.—, 110.—, 129.—
v najlepših rožastih vzorcih.

Poleg tega dobite pri nas največjo izbiro blaga vseh vrst
po še nikdar tako nizkih cenah.

MOŠKI ŠPORTNI PLAŠČI v prvovrstni izvedbi . . . od 580.—

HUBERTUS PLAŠČI vseh velikosti . . . 259.—

MOŠKE OBLEKE vseh velikosti . . . 259.—

Barhenti za obleke in velourji za jutranje halje . . . od 12.80